

Délibáb

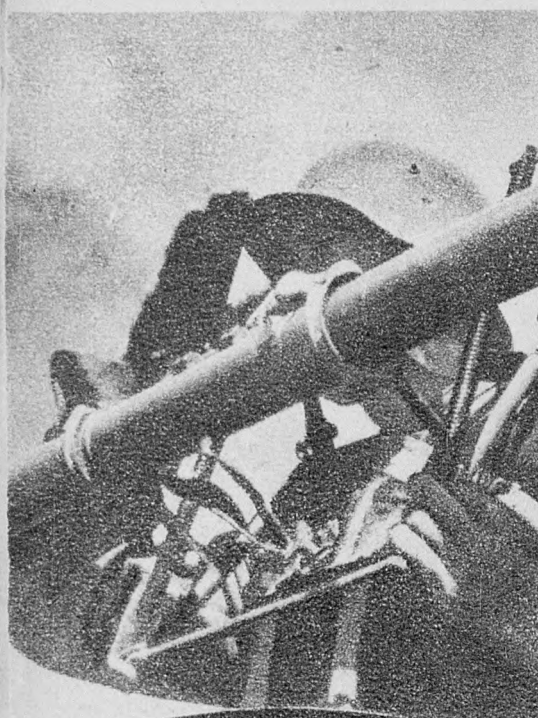
18. SZÁM

34
FILLÉR

RÁDIÓMŰSOR
MÁJUS 1-TŐL 7-IG

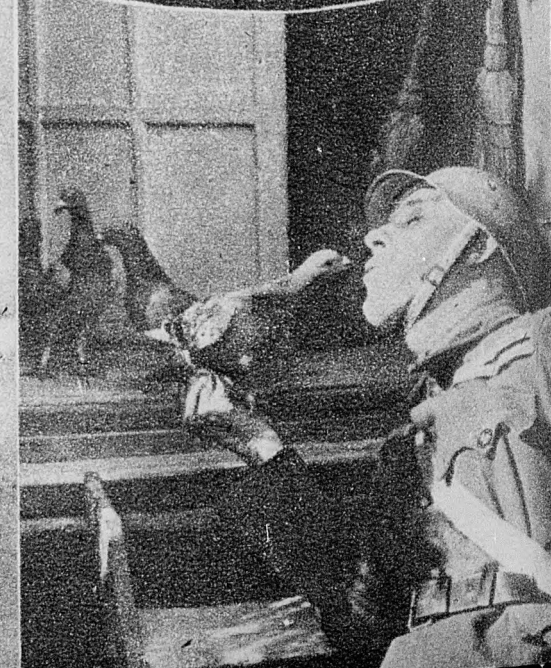
FOGN

HARCOL A MAGYAR

Magyarosított
század
felvételei

Vitéz

hogy
korn
terjes
keszt
lőká
lőká
Tá
Erz
vitéz
a sz
rend
kftás
hely
szit
legs
hoss
a lö
mer
urat

seko
sere
192

pály
volt
mít
meg
Inu
A R
jába
ség
min
telke

Déliab

Művészeti, irodalmi,
film és rádió hetilap

Főszerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

*

XVIII. évfolyam

Budapest, 1944

április 29.

18. szám

*

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr.

A Budapesti Közlöny április 15-i száma közölte, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök előterjesztésére, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. főszerkesztőt, az Országos Magyar Sajtókamara elnökét államtitkári címmel kormánybiztossá nevezte ki. Az új államtitkár-kormánybiztos hatásköre: sajtóügyek, a Magyar Távirati Iroda, a Magyar Rádió és a könyvkiadás. Errel a kormányzói kinevezéssel és széleskörű hatáskörrel vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály kezébe kerülnek mindazok a szervezetek, amelyek a mai történelmi időkben elsőrendű fontossággal bírnak a magyar közvélemény kialakításánál, a nemzeti lélek ébrentartásánál és a külföld helyes informálásánál. Ennek a kinevezésnek őszinte szívből örvend a magyar sajtónak minden munkása, a legszelesebb kereshény és nemzeti közvélemény is, amely hosszú évtizedek óta vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályban a törhetetlen erdélyi magyart, a megalkuvást nem ismerő jobboldali főszerkesztőt és politikust, a talpig magyar urat s a rokonszenves embert tiszteli és becsüli.

Az új államtitkár-kormánybiztos életrajza

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. 1896-ban született Kolosvárt. A háború kitörésekor, 1914 októberében önként vonult be. Az összeomlás után belépett a nemzeti hadseregbe, amelynek keretében több bizalmas beosztásban működött. A Kormányzó Úr 1920-ban vitézzé avatta, később emléklapos lüzérszázadosá nevezte ki.

A háború után mint a „Szózat” című fajvédő napilap belső munkatársa kezdte meg pályáját s egy időben a Magyar Távirati Iroda vidéki osztályának helyettes vezetője is volt. 1922-ben a „Debreceni Ujság — Hajdúföld” című napilap élére került. 1935-ben miniszteri osztálytanácsosi címmel a miniszterelnökség sajtóosztályára került s innen hívta meg 1937 májusában a „Függetlenség” főszerkesztőjéül. 1938 szeptemberében vitéz Inrédy Béla miniszterelnök a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésére kérte fel. A Kormányzó ugyanekkor a miniszteri tanácsosi címet adományozta neki. 1939 januárjában országgyűlési képviselővé választották és 1939. februárja óta ismét a „Függetlenség” felelős és főszerkesztője. A Sajtókamara létesítésének előkészítő munkálatait mint miniszteri biztos indította el. Az Országos Magyar Sajtókamara 1939. júniusában egyhangú felkérésrel választotta meg elnökévé.

A bíró Finum Rózsival, V. Garamszeghy és Lukács Margit

Gonosz Pista és felesége, Hosszu Zoltán, Vándory Margit

A falu rossza

Népszínmű felújítás a Nemzeti Színházban

Bátky Teresi és szerelmese, Pataky Jenő, Somogyi Erzi

A századvégi romantika kései terméke a népszínmű, jellegzetesen hazai műfaja volt egykor színpadainknak. A magyar falu nemes páthosztól fűtött jellegzetes alakjaival, helyzet- és mesefordulataival kétségkívül számíthatott kora közönségének rokonszínjére, hiszen ez a kor a népből, valóban a Göndör Sándorok, Bátky Teresik, Finum Rózsik, Gonosz Pisták alakjait engedte leginkább szívéhez. A „Falu rossza” mostani felújítása Tóth Ede születésének századik évfordulóján kívül már csak azért is indokolt, hogy lássuk a stílust, s elemezzük a hatást, melyet a népszínmű annakidején kelteni tudott. Kár lenne Tóth Ede remekét a korszerű dramaturgia boncasztalára helyezni. Úgy van jól a „Falu rossza”-ban minden, ahogyan Tóth Ede irányt és példát mutatva megírta. Ebben a levegőben és ebben a keretben álmódzatlan igaz a szerelmi bánatában férfias duhajkodásba, kesergésbe fúló legényhistoriája. Ha Finum Rózsik színes alakja — felületen szemlélettel — feleslegesnek is látszik (nélkül könnyen elképzelhető a darab) Bátky Teresi és szerelmes kis húga, a derék bíró s a különbözőnél kitűnőbb epizódfigurák bizonyítják, hogy író keze alól születtek a világra s szerepük révén méltán maradtak meg a rérbeli népszínmű reprezentánsainak. Ahhoz, hogy ma egy jó népszínmű előadást kapjunk, hogy e műfaj egyéni ízét megérezhessük, elsősorban nagy-

kültúr
ran s
látju
retét
kedve
stílusé
padké
hogy
gozhat
Somog
Margi
Sándor
pesség
Somog
jobb a
gil k
tesben
Márk
dik f
Zoltán
epizód
ritéz
taky
stílus
és M
Erk
zenes
népsz
magy
sikeri
látnál
Gönd
népsz
nézni

kultúrájú, ösztönös rendezőtehetségre van szükség. Apáti Imrében örömmel látjuk ezeket az adottságoknak az ígéretét. Az elmélyült munkának nemigen kedvező körülmények között is, kiváló stílusérzékkel mozgatta színészeit, színpadképeit. Sikeréhez persze hozzájárult, hogy olyan friss, lendületes erővel dolgozhatott, mint a fiatal Ujlaky László, Somogyi Erzsi, Pataky Jenő, Lukács Margit, Ujlaky László remek Gündör Sándora fényes bizonyosság sokszínű képességéről, színészi intelligenciájáról. Somogyi Erzsi Bálky Teresije egyik legjobb alakítása a darabnak, Lukács Margit kissé mereven mozgott az együttésben, a szerep nem vált vérré benne. Márkus Tamara is csak a darab második felében tudott kivrágani. Hosszú Zollán Gonosz Pislája komoly értékű epizódalakítás. Szép perceket nyújtott ritéz Garamszeghy izes magyarsága, Pataky Jenő, Naszody Sándor kultúráll, stílusjellemező játéka, valamint Forgách és Matány derüs cigánykeltőse.

Erkel Ferenc fiának, Erkel Gyulának zeneszáma, betétdalai bülték a híres népszínmű egykori sikerét. Méltán. A magyar műdalnak azöle sem születtek sikerültebb virágai a „Falu rossza” dalainál. Már csak e dalokért is érdemes Gündör Sándor és a szép Bálky Teresi népszínművé avatott históriájúl végignézni.

GYÖRGY LÁSZLÓ

A falu rossza és a szerelmes bírónány. Ujlaky László, Márkus Tamara

A bíró és a szeszkeszvelő kántor. V. Garamszeghy, Tassy András

A remek eigánykeltős: Matány Antal, Forgách Antal

Nadányi Zoltán két verse

Lányok a dombon

Három lány a dombon,
libeg a ruhájuk,
friss tavaszi kedvel
rohan a szél rájuk.

Szoknyájukat kapja,
ide-oda csapja,
az egyiknek szökni
készül a kalapja.

Forognak a szélben,
nevetésük esendül,
hát persze, mert tudják,
lesik őket letrüül.

Lányok ott a dombon,
Jaj, de szépek vagytok,
alattatok éppen
a gyorsvonat esatloy.

Annak a vonatnak
meg kellene állni,
minden utasának
ki kellene szállni.

Meg kellene állni
mindenck, én mondom,
amikor ti hárman
ott álltok a dombon.

Az egész világot
össze kék dudálni.

Jöjjenek a népek
lileket esudálni.

I D I L L

Egy kellett volna: kis falun,
ahonnét messze a világ,
piros tetők, esengő harang,
akácok, gárgógó libák.

A pap kertjében rezedák,
galamb a dűcön, kékbegyű,
szomszédban az iskolaház,
ott halkán sir a hegedű.

Almos, szerelmes débdán
az ablak nyílik csendesen,
a legislegszebb rezedát,
a papkisasszonyt meglesem.

Piros almák a reggelek,
rózsás tüzek az alkonyok,
varázskendőt lerít az éj,
a hegedű zokog, zokog.

Kerülgetem a paplakot,
és ő se fordul el, ha lát,
köszönök, szóba áll velem,
szakít egy szép szál rezedát.

Majálison, malom megett,
egy jószágú alkonyaton
hajló derekát elkapom
és esőkolom nagyon, nagyon.

Vasárnap, templomból jövet,
a lányos házba benyílok
és illendően előadom,
ami már régtől nem tilok.

Igy kellett volna: kis falun,
ahonnét messze a világ,
rezedák, rózsák, csillagok,
galambok közt találni rád.

AZ ELSŐ MAGYAR-NÉMET KIVANSÁGHANGVERSENY BUDAPESTEN

Szörényi Éva konferál

A „Daloló magyar tájak” énekesei

Barabás Sári énekszóna

Bordy Bella és Harangozó Gyula

Habay: „Csárdajelenet” balettkar

Úry Anna magyar nótákat énekel

Magyar-német katonaközönség
(Szécsy felvételei)

A nők titkai

IRTA: IZSÁK-GYARMATHY LÁSZLÓ

Az erdélyi fürdőhelyen, a hegyoldalból kinyúló terraszon ülünk, vacsora után, a csillagok fényénél, s csupán annyi világlásban, hogy a jelenlevő hölgyek szépsége, karjuk hamvas, gyengéd vonala, hajuk szelíd lombja, álmuk és ajakuk frissességének látványa ne veszzen kárba. A szépség, az eleven, élő női szépség, amely megtermékenyíti a férfi-gondolatot, az érette való munkára, alkotásra emlékezteti és serkenti. — ez a női szépség, sajnos nem lart örökké, kar lenne tehát az elsötétített estéken az észreérillen sötétségben elveszni engedni. Nehéz, háborús időkben a nők konzercének, szépségük hangulatának különösen nagy feladatokra, erőfeszítésekre kell ösztönözni a férfinépet.

Csendesen beszélgettünk, mikor az egyik férj, szivarral kezében, talán azért, hogy valami kedélyes témával szolgáljon, így kiáltott fel:

— Barátaim, lelepleztem a feleséget! Otthon soha nem értem volna rá megfigyelni, de itt a panzióban a minap meglestem, miként állítja össze a szépségét. Igen, valósággal „összeállítja”! Kérlek szépen benneteket, először is, ahogy a haját megmossa, az a szertartás! Amilyen etérezékenyült szeretettel simogatja, szárítja, hogy lágy és hullámos, tompa csillogású és jószagú legyen, aztán, amint elrendezi az arca köré! És akkor fürdő! Amelyben percre kiszámított időtartamig ül, nehogy túlságosan megloztsa a bőrét. Majd az arcát masszírozza, a könyökén valami citromos kenőccsel táplálja a bőrt, nehogy ráncos legyen!

A hölgyek között ott ült a felesége is, aki a többiekkel együtt igyekezett jókedvéren mosolyogni ezen az ércödésen. Azonban magában mélyen és fájdalma-

san azt érezte, hogy elárulták. Nem „azokat” a titkait, melyekkel a szépségét igyekezett elevenen tartani, hanem éppen „azt” a mélyebb és lényegesebb titkát, azt a szemérmes, önmaga előtt is alig bevallott törekvését, hogy: mindent az uráért tette. Mert így akart ura előtt állni. Üdén, mindig frissen, kívánatosan. És most éppen ő beszél róla, „leleplezőn”, humorosan! ...

Ez az asszony elég okos volt ahhoz, hogy belássa, a házasság a templomi esküvővel és a nászúttal még nem dántézt, végleges boldogság. Mindez csak előfeltétel a boldogsághoz, amelyet naponta, hónaponként és évről-évre kell azután megharcolni. Tudta tehát, hogy nőiességének, vonzásának mindig megújuló erővel, frissességgel kell hatnia férjére, ezért a házasságuk hangulati elemének megvalósításáért igenis harcot, türelmes, gyengéd, szerelmes harcot folytatott: csinos ruhákkal, üdén tartott arcborrel és lágy, selymes érintésű hajkoronával.

A házasság valószínűleg nem is lehet boldogsággá ott, ahol az asszony nem ismeri fel a szerelemnek ezeket az apró, de állandó kötelezettségeit, valamint a nőnek e némán örökölt, köllői kis titkait a férj nem tartja tiszteletben. A könnyebb feladat mégiscsak a férfié, hiszen csupán el kell fogadnia, hálával és tisztelettel, mindazt, amit a felesége az együttlétük érzelmi telítettségéért, közös, meghitt örömeik ébredtartásáért és megóvásáért felajánl... Ott, az erdélyi hegyoldali villa terraszán kényelmellen lehetett volna ezt elmondani, ezért most innen izenjük hangos szóval az erről az igazságról megfélekedző férjnek, s mindazoknak, akik őszintén nevettek vele együtt a „leleplezésén”.

KORÉH ENDRE bécsi sikerei

Nines Magyarországon zenebarát, vagy nótakedvelő ember, aki ne ismerné Koréh Endre nevét. Ugyanúgy kedvence Koréh az operalátogatóknak, mint a magyar dalok rajongóinak. A rádióban mindig ünnepi perccel jelent, ha felzendül a hangszóróból sőt mély basszusa.

Koréh néhány nappal ezelőtt érkezett s vissza bécsi vendégszerepléséről. Elsősorban erről a fellépéséről érdeklődünk.

— A bécsi Staatsoperben most legutóbb a „Parsifal”-ban léptem fel — mondja. — Ha több időm lenne, többször felmennék Bécsbe vendégszerepelni, mert állandó vendégszereplésre van szerződésem a Staatsoperrel. Azonban itt, Pesten is rám bízta egy sereg igen szép feladatot, így hát Pest és Bécs között utazgatok.

— Milyen a háborús bécsi operaközönség?

— Most is ugyanolyan mértékben rajong a komoly muzsikáért, mint a béke legszebb éveiben. A Staatsoperben minden előadásnál zsúfolt a nézőtér. Rengeleg szabadságos, sebesült katonái találhatunk a nézőtérben, akiket látni, hogy lelki felgyógyulást, gyógyulást jelent számukra az operahallgatás. A háború Bécsben nem tudta megzavarni az embereket.

— Mikor megy ismét Bécsbe?

— Májusban vagy június elején. „Szöktetés a szerályból”, „Varázsjuwola”, „Don Carlos”, „Tristán”, a négy opera, amelyben fellépek. Bécsből Grácba, Marburgba, Klagenfurtba is ellátogatok. Az operán kívül lesz önálló dalestem is, amelynek második részében magyar mű- és népdalokat fogok énekelni.

Koréh Endrének csak gratulálni lehet szép németországi sikereihez. Ezek a sikerek a magyar szellemnek is dicsőséget jelentenek, mert Koréh páratlan hangjával az igazi magyar dallamkincset ismerteti meg szomszédainkkal.

Gy. I.

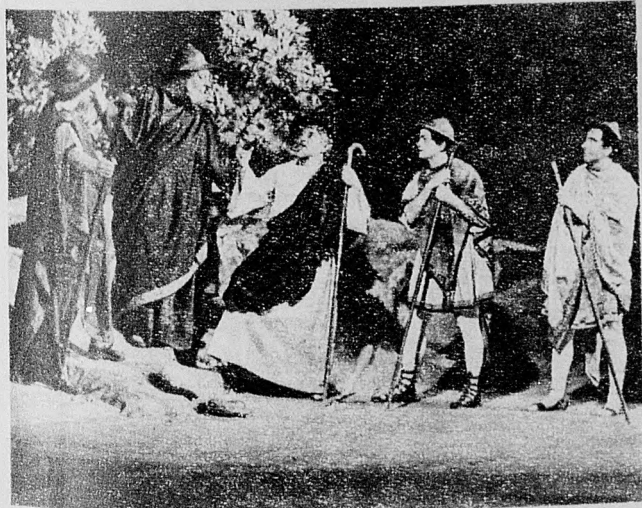

Koréh Endre civilben
(Mérey-kép)

Az „Arany és az asszony”-ban
Röslerrel (Vajda M. Pál-képek)

Koréh Endre Strauss „Daphne”-
jában (Balról a második pász-
tor)

FILMKRITIKÁK

Viharbrigád

Magyar
katona-
vigjáték

Sikerült film és kétségtelen, hogy alap gondolata, irányzata nemes és felemelő. Azt mutatja be humorral ízesített s a katonaelet mulatságos epizódjaival átszőtt meséjével, hogyan lesz a három külvárosi jómadárból a katonaságnál kemény igazi férfi, akik derekasan állják meg helyüket a fronton, amikor a bajtársiasságnak, kötelességtudásnak és önfeláldozásnak példáját kell adni. Sok szép és érdekes része van a filmnek s bizonyára a rendező, ifj. Lázár István érdeme, hogy a harcot, katonai képeket ügyesen válogatta össze bizonyára a különböző híradókból. A filmkönyv a fiatal rendezőt nehéz feladatok elé állította s így a legjobb igyekezet mellett sem tudta azokat helyesen és filmszerűen megoldani. A színészek javították a helyzetet. Sárdy János szép hangja mellett a felyvőgép előtt is otthonosan mozog és játékában is mutat némi fejlődést. Bordy Bella kedves, aranyos. Vágóné megható. Sárossy Andor, Pethes Sándor és Kiss Manyi (mint külbelki dízőz) mulatságos karikatúrát nyujtanak. Máté István zenéje eleven, ötletes.

Asszonyfurfang

Paula
Wessely
kedves filmje

Kellemesen szórakoztató s a kítűnő színészek játéka sok hiányért kárpótol. Meséje mesterkelt, nem a való élet vigjátéki mását adja, alakjai nem igazi élő figurák, viszont tendenciája igaz és helyeselhető. Fővonzóereje, hogy Paula Wessely első vigjátéki szerepét játssza benne, tehetségesen, kedvesen. Ő az a derek vidéki úrlány, aki híres fővárosi íróhoz megy feleségül s asszonyi furfanggal alkalmazkodik férje kívánságához, hogy mondén életet éljen, holott háztartásának élő szerény asszony szeretne lenni. A különben jól rendezett, elevenül pergő filmjáték főszerepeiben Hermann Thimig, Attila Hörbiger, Will Dohm és Hans Holt, a bécsi Burgtheater tagjai jeleskednek.

Kék álarc

Zenés
vigjáték

Kedves vigjáték, de nagyon kevés kapcsolata van a valóságos élettel. Néhány jó rendezői ötlet és három kiváló színész szerepeltetése mégis kellemesen szórakoztatóvá teszi. Revüfilmnek készült s a magyar közönség számára az a külön érdekessége, hogy női főszerepét a magyar Tabódi Klári játssza. Ő az a fiatal leány, akít a színház utáni ölhalatlan vágya a fővárosba sodor. A végén mégis csak színpadra kerül és az a híres zeneszerző, aki a filmjáték elején kalandkereső esábitónak mutatkozik, az operettszabályok szerint befejezésként feleségül veszi. Tabódi Klári elevenül, frissen, kedvesen játssza ezt a szerepet. Sokat fejlődött, kítűnő primadonna vált belőle. Mellette Wolf Albach Retly és Hans Moser szolgálja a mulattatást hatékonyan. A zenés vigjáték, mint revüfilm, egyáltalán nem mondható nagyszabásúnak.

Kállay István

Gőrbé János mint Papias Berezeli A. Károly drámájában
(Fotó film)

Kolozsvár, április hó

Kolozsvárott a mozgalmas idők ellenére is töretlenül folyik a színházi és hangversenyélet. A márciusi *Faust*-bemutató óta rövid időn belül két bemutató is volt a kolozsvári Nemzeti Színházban. A Viléz Tibor rendezésében, Vaszy Viktor betanításában előadott „Faust”-ban Szanati József szépen emelkedő pályafutásának egyik jelentős állomásához érkezett. Mefiszto szerepét hibátlanul énekelte s ezzel ismételtlen meggyőzőtt kiváló képességeiről.

A húsvét előtti nagyhétben fiatal szerző művét hozta színe első bemutatásában a kolozsvári Nemzeti Színház.

Berezeli A. Károly, akinek már jócsengésű neve van mind a műfordítók, mind a drámaírók között, *Uram, irgalmazz!* c. drámai művét a kolozsvári Nemzeti Színház prózai együttese játszotta minden dicséretet megérdemlő nemes igyekezettel.

Az emelkedett eszmei tartalmat példázó dráma hangulata illeszkedett bele a nagyhét ünnepi színházi műsorába s ezért dicséret illeti a színház vezetőségét.

A prózai együttes sok műgonddal és nemes igyekezettel sietett a fiatal író művének tolmácsolására. Varga Mátyás monumentális, stílushű díszletei, Endre Béla gregorián tematikájú kísérőzenéje csak emelte a mű gondos előadásának értékét. Szabados Árpád rendező pedig sok körültekintéssel oldotta meg nehéz rendezői feladatát.

A közel negyven szereplőt foglalkoztató dráma előadásának legjobb színészi teljesítményét Bodó György, Kormos Márta, Várady Rudolf, Kubányi György, Gőrbé János, Lantos Béla nyújtotta. Dicsérettel kell megemlékeznünk azonban az előadás többi szereplőiről is, Dárday Antal, Hangay Márta, Czopán Flóra, Perényi János, Kenessey Ferenc, Borovszky Oszkár, Hatházy Erzsébetről.

A közönség szeretettel fogadta a szerzőt s a második felvonás végén a függöny elé is tapsolta.

*

Most mutatták be a kolozsvári Nemzeti Színházban Ibsen: „Solnes építőmester” c. színművét és Vaszy János „Angyalt vettem feleségül” c. zenés vígjátékát. A két bemutatón a jól szereplő együttesben különösen feltűnt Finna Márta, aki Ibsen színművében Kaja nehéz szerepét alakította. Vaszy vígjátékában figyelemre méltó volt Keresztes Katalin epizódalakítása, aki első prózai szerepében tehetségének új oldalát fedte fel.

(h. h.)

KOLOZSVÁRI HIRADÓ

Bodó György és Kormos Márta Berezeli A. Károly „Uram irgalmazz” c. drámájában

Szanati József sikerrel énekelte a kolozsvári „Faust” Mefiszto szerepét (Méry felv.)

Pogány Margit és Orsolya Erzsi a gyerekekkel

Vitéz Benkő Gyula és Kelemen Éva

Aki felesleges

Az elmúlt héten mutatták be a Vígyszínházban Tokaji György „Aki felesleges” c. első darabját. A komoly irodalmi értékű darab főszerepét Ladomerszky Margit játssza.

Sivó Mária, Ladomerszky Margit és Pálóczy László

Vértés Lajos és Náray Teri

Horay Lajos, Náray Teri, Sivó Mária, Kelemen Éva és Ladomerszky Margit

Juhász Feri nem tudott szólni. Az apja tehát, aki miatt két évvel ezelőtt otthagya a szülői hajlékot, mert nem teljesítette a kívánságát, hogy dobja sutba az orvosi diplomát és maradjon otthon szántóvető parasztnak, összefogott egy jött-ment szegény rokonnal és annak a segítségével megkezdte ellene a harcot.

Szégyen és harag öntötte el egyszerre. Ismerte az apját. Az öreg tisztaszívű, jószándékú, becsületes gazdaember volt, de a földet, a maga paraszti gögjében többre becsülte a világon minden másnál. Hirtelen átrendült rajta a sejtés, hogy Juliskának, a fogadott lánynak a készülődése nem pusztá fenyegetés, az öreg ember és a fiatal lány házassági terve mögött még valami más, a vagyon elköttyavetyélésénél és megkaparintásánál is veszedelmesebb ravaszság és sötétebb bosszú rejtőzik.

Gondolataiba mélyedve hallgatta végig Szoboszlajt, aki ezzel fejezte be:

— Apád, amilyen nyiltszívű és tisztességes ember, éppen olyan ravasz is. Meg vagyok győződve, hogy ezzel a készülő házassággal messzebbre akar durrantani, mint ahova látszólag céloz.

Juhász Feri helyeslőleg bólintott:

— Ugyanez az én érzésem is — mondta.

Szoboszlaj öntött Ferinek, aztán magának, kortyintott a borból, utána folytatta:
— Már most, hogy az öreg a legnagyobb ágyúját akarja ellened elsütni, szerintem az volna a legokosabb, ha hasonlóképpen te is legalább harminc és felest szegeznél a mellének.

Juhász Feri az alispánra tekintett:

— Mi volna az?

— Mi volna a mi nagy ágyúnk? Az, hogy hazajössz.

Juhász Feriben határozatlan érzések kavargtak.

— Ez a tanácsod, bátyám? — kérdezte tétován.

— Ez.

Juhász Feriben egyszerre elhalt minden lázas érzés. Átsuhant rajta, ilyen körülmények között máris elvesztette a csatát.

— Akkor történjék, aminek történni kell — mondta. — Én nem zárom be a rendelőmet csak azért, hogy béresnek álljak be édesapámhoz.

Szoboszlaj csodálkozva tekintett rá.

— Kimondta, hogy béresnek állj be hozzá? Ugy látom, nem értettél meg. Én nem azt tanácsoltam, hogy mondj le az orvosi gyakorlat folytatásáról, hanem azt, hogy gyere haza és akadályozd meg a készülő szerencsétlenséget. Békülj ki apáddal, vágd le a körmeit annak a kis vércse-madárnak, amikor aztán mindent jóvátétellel, megmentetted a Juhász-becsületet, meg az ősi Juhász-vagyont, akkor szépen elköszönsz és visszatérsz ismét a pesti rezidenciádba.

Juhász Feri elgondolkozott. Nem tudta, mitévő legyen. Korán elhunyt, szenvedő édesanyja jutott hirtelen eszébe. Szíve egyszerre félelemmel és áhitattal telt meg. Nem, nem! — tiltakozott benne egy hang, az apja nem gyalázhajta meg új házassággal édesanyja emlékét. Ha ez megtörténne, ennek a szörnyű kegyeletsértésnek minden bűne az ő lelkén száradna.

Hosszú hallgatás után szólt meg:

— Féltizeneg van, bátyám, nemsokára indul a vonatod — figyelmeztette az idő múlására Szoboszlajt.

Az alispán a szemébe nézett.

— Nos? — kérdezte várakozón.

Juhász Feri fölsegítette rá a kabátját.

— Majd az állomáson megadom rá a választ — mondta különös forró hangon.

Fizettek, otthagyták az éttermet, kocsiba ültek és kihajtottak a Nyugati pályaudvarra. Amikor Szoboszlaj felszállt a vonatra, Juhász Feri ezzel búcsúzott el tőle:

— Ne szólj édesapámnak, hogy Pesten jártál. A hét végén otthon leszek. Felveszem velük a harcot. Vagy én, vagy a kis lesipuskás.

A vonatvezető dudált, a vonat megindult és kigördült a csarnokból. Szoboszlaj boldog öröm-

mel húzódott be az egyik elsőosztályú fülke sarkába. A kezét dörzsölte és mosolyogva aludta át az éjszakát. Amikor reggel Battonyán kiszállt, kocsira ült és egyenesen Kabára hajtatott. Juhász Pál, Ferinek az apja már kint várta a verandán.

Szoboszlai három lépcsőt ugrott egyszerre.

— Minden rendben van! — ölelte át az öreget.

Öreg Juhász Pál szaporán pislogott:

— Hazagyün?

— Haza. Szombatra itthon lesz.

Juhász Pál legényes nekigyürközéssel rántott a nadrágján.

— Nahát akkor félre köll veretni a harangokat. Hadd tudja mög mindenki, hogy hazagyün a gyereök. Osztl legelsőbb a jegyzöt kell értesíteni, mert a gyereök majd úrajtuk körösztütl kapja a csalétköt.

Szoboszlai kacsintott.

— Majd én értesítem. Még délelött felhívom telefonon. Felhívom és úgy ráíjesztek, hogy hótíg reszket töle az ina.

Nevettek boldogan, hangos szívvel.

Vajjon mit nevetett ez a két kedvesarcú, mindig mosolygöszemű huncut öreg?

II.

Július volt, szikrázott a fény, az alacsony házak ereszein verebek csiripeltek, a kertek alétt boldogsággal pihentek a délelötti melegben, a föld álomba halkuló csenddel mosolygott az égen tova vitorlázó fehér báránnyfelhökre, Kaba községben nem rezdütl meg még a falevél sem.

Böcögö, a jegyzö, irodájában ütl. A pipáját akarta éppen megtömlni. A dohányos szítát, amiben a töreket tartotta, már le is emelte a telekkönyvröl, amikor kint az előszobában hirtelen berregni kezdett a fali telefon.

Kiment és leemelte a hallgatöt.

— Hallö? — szótl bele a telefonba.

— Böcögö? — hangzott az alispán hangja.

— Én vagyok, parancsolj, méltóságos uram.

Hallatszött, hogy az alispán köhint, köszörütl a torkát, aztán újböl a hangja:

— Kérlek szépen, ráérnél délután egy félórára?

Böcögö összeresztent.

— Rá — mondta szölgálatkészen.

— Akkor gyere, kérlek, négyre, meg akarom veled beszélni Ferinek az ügyét. Az este táviratot kaptam töle, a hét végén megjön.

Böcögö jól hallott minden szöt, de a vonal úgy zügett, hogy belereszketett a dobhártyája.

— Feri? Juhász Feri? — mondta olyan hangon, mintha nem jól értette volna az utolsó mondatot.

— Igen.

— Juhász Feri? Juhász Pálnak a fia?

— Ö, hányszor mondjam még.

Böcögö alatt megingott a padló. Szölni akart, maga sem tudta, mit, de ebben a pillanatban ismét megreccsent a hallgatö:

— Gyere be, kérlek, feltétlenül — fejezte be az alispán a beszélgetést. — Meg kell beszélnünk egyetmást, hogy símán menjen a dolog.

Böcögö még mindig nem akart hinni a fülének. Juhász Feri táviratozott? Azt táviratozta, hogy hazajön? Nem, ez nem lehet, ez lehetetlenség.

— Dehát... — nyögte ki végre. — Hallö!

— ütötte oldalba a szekrényt. — Hallö?! Méltóságos uram!?

Az áram megszakadt, nem kapott választ. Pulykavörös arccal ordított bele a kagylóba:
— Halló! . . . — kezdte öklözni a szekrény fedelét. — Halló! Még van valami mondanivalóm.
A telefon néma maradt. Böcögő vad dühvel vágta le a hallgatót az akasztóra.
— Juhász Feri hazajön? — meredt maga elé.

Körülnézett, hol van.

Semmi kétség, nem álmodott, itt áll a szobában s Szoboszlával, az alispánnal beszélt.

Amitől tehát a legjobban rettegett, bekövetkezett. Juhász Feri hazajön s ezzel minden álma és terve egyszerre összeomlik. Bizonyos, hogy az öreg mesterkedte ki, hogy Feri hazajöjjön, nyilvánvalóan azért, hogy összehoronálja Juliskával, a fogadott lányával, akit pedig ő, Böcögő, a fiának, Bendegúznak szánt. Szörnyű keservében fel akart emelkedni székéről, de ebben a pillanatban fia, Bendegúz jelent meg a küszöbön.

A szeplős, csupaszképű fiatalember, akinek az arcán huszonhat életéve ellenére sem akart kiütközni a szőrnek még a torzsája sem s aki nyolc év alatt, amióta leérettségizett, megpróbálkozott minden valamirevaló mesterséggel, de egyikkel sem vitt semmire, meghökkenett, amikor az apja feldúlt ábrázatát megpillantotta.

— M-mi történt? — hebegte halálra rémülve.

Azt hitte, szél érte az öreget s nem merete átlépni a küszöböt.

Böcögőben egyszerre megtört a félelem. Még sincs tehát egyedül, itt áll előtte a fia, hogy visszarántsa az örvény széléről. Az ő szerelmes fia, vágyai és álmai letéteményese, egyetlen gyermeke, a nagyreményű sarj, aki azért született, hogy biztosítsa a Böcögő-nemzetség jövődjét.

— Gyere ide! — intett neki.

— Rosszul van, édesapa?

— Dehogyan vagyok — tapogatta meg a karját Böcögő, — csak ez a nagy meleg a nyakamra ült, aztán elszundítottam egy kicsit. Honnan jössz?

— H-hazulról.

— Nahát akkor eridj vissza, aztán fogj be.

Bendegúz nem értette.

— Nincsen otthon a kocsi.

— Ott a bricska. No, aló! — tolta kifelé. — Szedd a lábad.

Türelmetlenség fogta el. Miért gyötörje magát haszontalanul? Nem várja meg a délutánt, befogat a gyerekekkel és bemegy még ebéd előtt Battonyára.

Bendegúz indult.

— Édesapám?

— Megyek én is mindjárt, csak siess.

Megvárta, míg a fiú elmegy, akkor odaállt a nagy falitükör elé. Amikor belenézett és megpillantotta öszes, busa fejét, piros arcát, előre kidomborodott hatalmas hasát, büszke önteltséggel húzta ki magát. Mégse esett hát ki egészen a világ feneke. Az a nagy darab erős, egészséges ember, aki a tükörből ránéz, az ő, Böcögő József, a falu esze. Kaba község jegyzője, aki eddig még soha életében nem vesztette el a fejét. Miért vesztené el éppen most, a legnagyobb szükségben.

Mire hazaért, a gyerek befogott. Nem ment be a házba, az udvarról kiáltott be az asszonynak a konyhába:

— Bemegyek Battonyára!

A sovány, keserű asszony, akit idő előtt elhervasztott az urával való örökös pörlekedés és féltékenykedés, haragra lobbanva csapta le a húspotyolót, amikor meghallotta, hogy az ura ismét a városba készül.

— Hova megy — állt ki az ajtóba. — Battonyára? Hát nem volt elég a mult héten? Már megint a pénzét akarja költeni? Fizetni annak a sok éhenkórásznak, meg húzatni a Koronában annak a gyönyörűséges mákvirágnak?

Böcögő beakasztotta a belső istrángot is, akkor megfordult:

— Hallgasson, kedves. Ne lármázza fel a szomszédokat. Országos dologról van szó.

Felhágott az ülésre.

— Aztán, ha mindent tudni akar — szólt vissza. — Szoboszlai telefonált értem. Juhász Feri holnap megjön.

A kocsi kifordult az udvarról. Böcögőné azt hitte, nem jól hallott.

A fiára meredt.

— Mit mondott?

Bendegúz úgy megrémült az anyja hangjától, hogy a nyelve végkép megdermedt.

Böcögőné megemmisülve rebegte:

— Feri? Juhász Feri, hazajön? — kéklik Pestről?

(Folytatjuk)

Paula Wessely
és Attila Hör-
biger

Paula Wessely
és Hermann
Thimig, a férj

ASSZONY- FURFANG

Paula Wessely, a nálunk is népszerű bécsi drámai színésznő első vígjátéki szerepét játssza ebben a franciásan finom, érdekes Wien-filmben. Leckét ad az asszonyoknak, hogy az élet drámai fordulataiban az okos feleség kevés furfanggal, jóakarattal megmentheti a helyzetet, mindent jótétehet és elérheti a megérdemelt boldogságot. Bemutatta a Korzó, de a Corvinban is műsorra kerül.

Wessely és
Hörbiger

K É P E S H Í R A D Ó

Arad a Duna. Egy dunaparti községben így közlekednek az emberek *(Szécsy felv.)*

Az aradó Duna kis szigetekké varázsolta a partmenti községek házáit *(Szécsy felv.)*

Epressy Attilának, a kitünő fiatal írónak regénye jelent meg

Bíliesi Tivadar atvette Dénes György szerepét „A pénz nem boldogít” c. Vaszarv-darabban

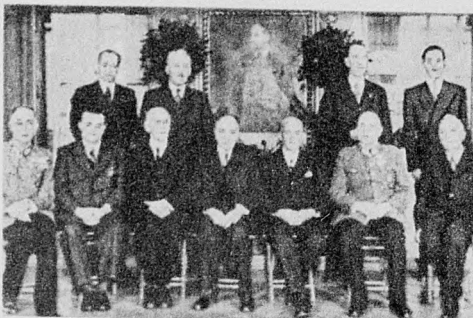
Dobai Bőlának, a tehetséges újságíró-költőnek új versköltete hagyta el a sajtót *(Kubona felv.)*

Az „Ostehetségek” érdekes hangversenyt rendeztek a Vigadóban

Tasnády Fekete Mária Nicodemi „Árnyék” c. darabjában szép sikert aratott Nagyváradon *(Szabó felv.)*

A Magyar Pathológusok Társasága jubileumi ülésének orvos-résztvevői *(Szécsy felv.)*

A Színészegyesületi Iskola növendékei Abonyi Tivadar vezetésével Molière-vígjátékot adtak elő vizsgálóadásukon *(Szécsy felv.)*

Az arcvonal

SZIVESEN LEVELEZNÉNEK HONVÉDEINKKEL:

Meichl Júlia, Budafok, II., Damjanich-u.
27. Tóth Lulu, Budapest, XIII., Reiter
Ferenc-u. 71. Szabó Magdolna Mária, Kapu-
vár (Sopron vm.). D. Éva, Kispest, II.,
Bercsényi-u. 50/1. Bálint Margaréta és Török
Mária, Budapest, IX., Soroksári-út 88.

HONVÉDEINK LEVELET VÁRNAK ÉS KÉRNEK:

Musek István honv., tábori posta Z-558.
Vesekényi Lajos honv., tábori posta F-210.
Kolozsváry László őrv., tábori posta K-715.
Musek István honv., tábori posta Z-558.
Szűcs József honv., tábori posta P-480.

Cserépenyi Miklós hv. tábori posta
Z. 221.

Hegyivadászok a tábori posta L. 200-
ról kérik a kedves magyar kislányokat,
írjanak sok szívvidámító levelet:

Nemes János honv.
Németh Mihály tiz.
Szűcs László honv.
Vizy Antal honv.

A Tábori posta F. 210.-ről levelet kérnek:

Szány Béla őrm.
Pénzely Rezső őrm.
Knece József szkv.
Szomori Szaniszló t. őrm.
Szentirmai Ferenc tiz.
Nagymágoesi Lajos szkv.
Bilinyi Tibor tiz.
Vezekényi Lajos honv.
Virágh József tiz.
Vidák Sándor honv.
Komokócki Sándor honv.
Radási László őrv.
Pintér József honv.

ÜZENETEK:

Haditudósító Bajtársaknak! Bodnár Ist-
vánnak, Baternay Bélának és Kovács
Jenőnek köszönjük kedves lapjukat. Szeret-
ettel gondolunk rájuk.

Déliab szerkesztőség

Balaton István őrvezető a K-245-ös tábori
számról üzeni Szombathelyen lakó szüleik-
nek és rokonainak, hogy jól van, egészséges.
Szerető csókjait küldi és levelüket várja.

Schermann József honvéd a K-245-ös tá-
bori számról üzeni Toronyban lakó szüleik-
nek és ismerőseinek, hogy jól van és több
levelet vár. Szerető csókjait küldi.

Farkas Gyula őrv. kedves, őszinte levélben
(Tábori posta 310.) bajtársai nevében is
köszöni S. L. (Miskolc) „Mindenki minden-
kinek” című cikkét, amely az „Olvasó
rovatá”-ban jelent meg.

Öt híradós üzen. Kedves ismerőseinknek,
akik a Délibáb útján szórakoztatnak min-
ket leveleikkel, minden jót kívánunk. Kér-
jük, hogy gyakrabban írjanak és sok olvasni-
valót küldjenek. Asztalos Sándor és sok olvasni-
valót küldjenek. Asztalos Sándor szkv.,
Bátori Sándor tiz., Bugyi János őrv., Sző-
lősi Albert tiz. és Kászó István őrv. (Tábori
posta F-358.)

H É T F Ő

május 1

BUDAPEST I.

- 6.00:** Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25:** Ébresztő. Torna.
- 6.45:** Májusi köszöntő. Cselényi József énekel, kíséri Balázs Kálmán cigányzenekara. Közben
- 7.00:** Hírek. Közlemények.
- 7.30:** Reggeli zene.
- 8.00:** Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35:** Délelőtti muzsika.
- 10.00:** Hírek.
- 10.10:** Szórakoztató zene.
- 11.15:** A rádiózenekar műsorából. Vezényel Fridl Frigyes.
- 11.40:** Mese a szegény királykisasszonyról. Irta Madarassy Erzsébet. Felolvasás.
- 12.00:** Harangszó. Fohász. Himnusz.
- Utána: Rendőrzekek.** Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Kiszely Gyula: Májuskisasszony, nyitány; 2. Rajter Lajos: Pozsonyi majális, részletek; 3. Harangozó Tamás: A körhintánál; 4. Stefániai Imre: Humoreszk; 5. Tiboldi József: Nagykarolyi palotás; 6. Peter: Renc-cirkusz (xilofonszólo); 7. Zoltay Zoltán: Nagyszében, induló. Közben
- 12.40:** Hírek.
- 1.20:** Időjelzés.
- 1.30:** Honvédelni üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00:** Hírczy László szalonzenekara.
- 2.30:** Hírek. Műsorismertetés.
- 3.00:** Magyar művészek lemezei.
- 4.00:** Húsz éves a Honvédtisztvi Vívóklub. A közvetítést vezeti Veress László.
- 4.20:** Jézus Szíve Énekkar. Vezényel Deák-Bárdos György: I. rész. Egyházi ének. 1. Arcadelt: Ave Maria; 2. Deprés: Qui velatus; 3. Lotti: Regina Coeli; 4. Deák-Bárdos György: Magyarok Nagyasszonya; II. rész: Népdalfeldolgozások: 5. Veress: Dudari nóták; 6. Deák-Bárdos György: Lement a nap; 7. Deák-Bárdos György: Sallárom; 8. Bárdos Lajos: Béres vagyok; 9. Bárdos Lajos: Komáromi kislány.
- 4.45:** Időjelzés, hírek.
- 5.00:** Beszolgáltatás az új gaz-

dasági évben. Benkő Géza dr. miniszteri titkár előadása. A közellátásügyi minisztérium rádióelőadása.

5.15: Bura Sándor eigányzenekara muzsikál.

6.00: Magyar mult, magyar jövő. Hankiss János dr. egyetemi tanár szellemtörténeti előadása.

6.20: Magyar zeneszerzők félórása. Gróf Széchenyi Dénes zongorázik. 1. Liszt: Sposalizio; 2. Széchenyi Dénes: Szonatina; 3. Poldini: Moments musicaux; 4. Poldini: Mozaik egy magyar téma felett; 5. Dohnányi: E-dur etűd.

6.50: Hírek.

7.00: Virágos május elsején. Közreműködik Kelly Anna és Udvardy Tibor. A rádiózenekar vezényli Vincze Ottó.

1. Johann Strauss: Májusi bor, nyitány; 2. Lavotta: Mezei bokréta, dal (Jékey Aladár verse, Kelly); 3. Buttykay Ákos: Májusi dal (Goethe verse, fordította Szabó Miklós, Udvardy); 4. Hubay Jenő: Minek turbékoltok, dal (Szabolcska Mihály verse, Kelly); 5. Lehár: a) A mosoly országja — Barackvirággal (Udvardy); b) Friderika — Szép virágot (Kelly); 6. Eise-mann Mihály: Május van, az orgona virágzik, lassú keringő (Szilágyi László verse, Udvardy); 7. Kreuder: Egy május éjszakán, slow (Szabó Miklós fordítás, Kelly); 8. Fényes Szabolcs: Májusban boldog a szív, lassú keringő (Udvardy); 9. Losonczy Dezső: a) Májusi szerenád (Szabó Miklós verse, Kelly); b) Muzsikáló május. 10. Eilenberg: Erdőn-mezőn át.

8.00: Magyar hárfá — magyar lant. Az Aurora Kör, Kisfaludy Károly, Baja József, a fiatal Vörösmarty Mihály verseiből és megzenésített verseiből előad Abonyi Géza és Molnár Imre dr. Lanton kísér Kovács Barna.

8.30: A német munka nemzeti ünnepén. A magyar rádió ünnepi műsora. Az Operaház zenekarát vezényli Walther Jentsch, a német birodalom rádiókarnagya. 1. Weber: Oberon, nyitány; 2. Haydn: 7. szimfónia (C-dur); 3. Walther Jentsch: a) Koncertlans szerenád; b) Andaluziai tánc; 4. Johann Strauss: Császárkeringő.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Liszt-művek. 1. La Leggerezza, hangversenytanulmány (Alfred Cortot); 2. Fisz-dur impromptu (zongora: Gisella Göllerich); 3. Spanyol rapszódia (zongora: Barer).

10.40: Séta Operettországban. 1. Suppé: Pique Dame, nyitány (bécsi filharmonikusok,

vezényel Robert Heger); 2. Johann Strauss: Sievering nyílik már az orgona, dal (Erna Sack); 3. Planquette: Cornevillei haragok — Szállj, Ifjú, bátran (Edmond Ram-baud); 4. Zeller: A madarász, kettős (Walther Ludwig és Lillie Claus); 5. Raymond: Tóni és Vróni, dal (Rosita Serrano); 6. Lehár: Herceg-kisasszony — Csend, mohó szívem (Rösler Endre); 7. Lehár: Szép vagy, Erdélyország, dal a Garabonciás c. operettből (Innocent Vincze Ernő verse, Barabás Sári); 8. Pietri: Primarosa (Armando di Piramo zenekara); 9. Kacsóh: János vitéz — Huska dala (Tamás Ilonka); 10. Huszka: Gül baba, egyveleg (Szántó Gyula); 11. Stauch: A tatár nő (zenekart vezényli Hans Bund); 12. Audran: Údvöske (Baracchi és kórus); 13. Raymond: Kék álarc, egyveleg (a zenekart vezényli Hans Bund); 14. Dostal: Játssz el a hűség és boldogság dalát, dal a Magyar lakodalom c. operettből (Carl Jautz); 15. Chueca—Valverde: A nagy út, ábránd (Armando di Piramo zenekara). **11.45:** Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m.

5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

10.10—10.40: Szórakoztató zene.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

5.30—8.00: Gondűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Májusi dallamok. Közben

4.25: Májusi köszöntő. Elmondja Bán Ibolya.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Örök szerenád. Költemények és hanglemek. Összeállította és az összekötő szöveget írta Semetkay József.

6.05: Kiket adott a Felvidék a magyarságnak: Komáromi János. Gedényi Mihály előadása.

6.20: A Kassai Szalonzenekar műsora.

6.50: Budapest I. műsora.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40: Budapest I. műsora.

Déliráb

K E D D

május 2

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: A rádiózenekar műsorából.

11.15: Részletek Mozart: Szöktetés a szerályból c. dalművéből.

11.40: Emlékezés a magyar történeti regény megteremtőjére. Koppány István előadása báró Jósika Miklósról.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Róosz Eml szalongoütése. 1. Boccherini: Menuett;

2. Gounod: Faust-kerítő; 3. Rachmaninov: Prelüd; 4. Capua: O sole mio; 5. Gillet: Távol a báltól; 6. Sándor Jenő: Vadgesztenye levelén, dal; 7. Doelle: Csárdás; 8. Bánáti-Buchner Antal: Bölcsődal; 9. Hámosi Béla: Lassú keringő; 10. Lehár: A vig özvegy, részletek; 11. Brahms: 5. magyar tánc; 12. Kacsóh: János vitéz, részletek.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Folyamerők fúvószenekara. Vezényel Ifj. Fricsey Richárd. 1. Ruzsinkó Nándor: 25. gyezt. indulója; 2. Karch Pál: Jönnék a folyamerők, induló; 3. Fricsey Richárd: Erzsébet főhercegnő, keringő; 4. Pécsi József: Katonavér, induló; 5. Tubán József: Egy tábori kovácsműhelyben; 6. Széperdői Béla: Eljen a Kommunizmus, induló; 7. vitéz Pongrácz István: Honvéd torborzó; 8. Figedy Sándor: Hunyadi János, induló.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: Melles Béla-zenekar. Vezényel Várhelyi Antal. 1. Rixner: Bagatell, nyitány; 2. Raymond: Tokaj gyöngye, egyveleg; 3. Ernst Fischer: Három apróság; 4. Lehár: Arany és ezüst, keringő; 5. Losonczy Dezső: Mozi mozaik, szvit; 6. Vincze Ottó: Espresso, keringő; 7. Kemény Ákos: Autógalopp.

4.10: Gyermekdelután. Jancsi királysága. Magyar népmese alapján írta: Harsányi Giz. Előadják a gyermekszereplők Harsányi Giz vezetésevel.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Gécy Barnabás zenekarnak műsorából. 1. Kletsch: Ki tudja, hogy mi ketten, tangó; 2. Igelhoff: Lassú keringő; 3. Siegel: A derülőt, foxtrott; 4. Blanco: Ma éjjel, tangó; 5. Richartz: Kasztanyelt hangok, keringő; 6. Mariotti: Szerelem nélkül nem lehet, foxtrott.

5.20: Szilárd János esevegése.

5.35: Dohnányi Ernő zongorázik.

6.00: Orvos az orvoshoz. Az Országos Közegészségügyi Intézet és az Orvosi kamara közleménye.

6.20: Balettzene. 1. Rossini—Respighi: A bővös bolt (filharmónikus zenekar); 2. Delibes: Sylvia — Intermezzo és lassú keringő (berlini filharmónikusok, vezényel Leo Borchard).

6.50: Hírek.

7.00: Igy történt... „Roham a hídfőrt”. Fűry Lajos előadása.

7.10: A müncheni filharmónikusok Budapesten. Vezényel Oswald Kabata, Beethoven: VII. szimfónia.

7.50: Varjufészek. Közvetítés a Vidám Színházról. Vigjáték 3 felv. Irta Bihari Nándor. Rendező Szüle Mihály. Személyek: Varju Mihály, módos gazda — Cselényi József; Kati néni, a felesége — Dajbukát Ilona; Kasza András, a veje — Madarász László; Marika, a felesége — Fábry Éva; Bureza Gyurka — mádi Szabó Gábor; Zsiga cigány — Bihari Nándor. A darabban előforduló énekszámokat Boross Lajos cigányzenekara kíséri.

9.10: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényeli Fridl Frigyes. 1. Márk Béla: Székely népballada, részletek; 2. Rajter Lajos: Részletek a Pozsonyi majális c. táncjátékból.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Gigli és Giannini Masegni: Parasztbeesület c. operájából énekel. 1. Santuzza ariája (Giannini); 2. Santuzza és Turridu kettőse (Gigli és Giannini); 3. Bordial (Gigli); 4. Búcsú az anyától (Gigli)

10.40: Könnyű muzsika. 1. Lehár: A mosoly országa, nyitány (berlini opera zenekara, vez. Hansgeorg Ottó); 2. Bellini: Olasz dal (Caruso); 3. Weber: Paraszttánc (Gécy Barnabás zenekara); 4. Buttykay Ákos: Ezüstírály — Hová, hová (Tamás Honka

és Udvarday Tibor); 5. Dumas: Barcarola (Tino Rossi); 6. Filippini—Richter: Kis babatündér (Will Glahe zenekara); 7. Steeger: Polkamazurka (harangjáték szőlő); 8. Jaksch: Te vagy a legszebb álmom, dal (Rudi Schuricke); 9. Kreuder: Egy május éjtszakán (Kelly Anna); 10. Kopsch: Allatok harci indulója (berlini állami opera zenekara, vez. Schütz); 11. Vincze Ottó: Bolero (Barabás Sári); 12. Dörmögő medve (tánczenekar); 13. Cergoli: Porcellánkereskedő (Dino Olivieri zenekara); 14. Fraundorfer: Nászkerítő (Fraundorfer-zenekar); 15. Carste: Egyet jobbra, egyet balra foxtrott (Hans Carste zenekara); 16. de Micheli: Csók-szerenád (Gécy Barnabás zenekara); 17. Boehmann: Ifjúság, lendület, foxtrott (Ufa tánczenekar, vez. a szerző); 18. Pécsi József: A Bosporus őrsége (Radiola-zenekar); 19. Monti: Csárdás (Patria-zenekar).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 238.5

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30—6.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főtörője.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

5.30—8.00: Gondfűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

4.10-ig: Budapest I. műsora.

4.10: Ruszin hallgatónak. I. A tisztaság fél egészség. Felolvasás, II. Szeptát Jenő harmonikázik.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Szimfonieta szalonhatos műsora.

6.00: Éjjeli zene. Ambrózy Ágoston elbeszélése.

6.20: Bisztriczky Tibor hegedül.

6.50: Hírek Budapest I.-ről.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZERDA

május 3

BUDAPEST I.

- 6.00:** Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.25:** Ébresztő. Torna.
- 6.45:** Reggeli zene. Közben
- 7.00:** Hírek. Közlemények.
- 8.00:** Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35:** Szórakoztató muzika.
- 10.00:** Hírek.
- 10.10:** Rózsá Emil szalónegyüttese játszik.
- 11.15:** A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István.
- 11.40:** Az a pogány Filesk. Mikszáth Kálmán elbeszélése. Felolvassa
- 12.00:** Harangszó. Fohász. Himnusz. Utána: Szórakoztató művészlemezek. 1. Gomez: XI. Guarany, nyitány (milánói Scala zenekara, vez. Sabajno); 2. Proch: Téma és változatok (Galli Curci); 3. Boccherini: Rondo (gordonka); Guilhermina Suggia; 4. Verdi: Traviata, kettős (Maria Caniglia és Gigli); 5. Liszt: II. rapszódia (zongora); Wilhelm Backhaus; 6. Bizet: Carmen — Virágária (Caruso); 7. Ferrara: Burlesca (hegedű); Varga Tibor); 8. Turry Pezgrin: Ma este várlak én, dalkeringő (Barabás Sári); 9. Cuttillo: Nápolyi dal (Tito Schipa); 10. Johann Strauss: Könyvüver, gyorsolka (Bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss); 11. Lehár: A mosoly országa — Vágyom egy nő után (Harsányi Zsolt verse Udvardy Tibor); 12. Bayer: Babatündér, balettzene (Hangversenyzenekart vezényli Bruno Seidler-Winkler). Közben
- 12.40:** Hírek.
- 1.20:** Időjelzés, vízállásjelentés.
- 1.30:** Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 2.00:** Zsiga Ernő cigányzenekara muzsikál.
- 2.30:** Hírek. Műsorismertetés.
- 3.00:** Kovács Ödön zenekara játszik.
- 4.00:** A rajzfilm műhelyében. Jaschik Almos grafikusművéssel beszélget Vas István.
- 4.15:** Muzsikáló zenei lexikon. Összeállította Böhm László. Címzavak: Wilhelm Friedemann Bach, Philipp Emanuel Bach, Johann Christian Bach;
- 4.50:** Időjelzés, hírek.

- 5.00:** A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Bacskák Erzsébet (zongora), Farkas Márta (hegedű) és Péczeli László (ének). Zongorán kísér Földes László. 1. Pugnani: Preludium és Allegro (Farkas); 2. Brahms: Intermezzo (esz-moll, 118. mű, Bacskák); 3. Liszt: Bárcsak újra láthatnánk (Korponay Valéria fordítása, Péczeli); 4. Chopin: a) c-moll tanulmány (10. mű); b) a-moll tanulmány (25. mű, Bacskák); 5. Hubay: a) Arab panaszdal; b) A fecske (Farkas); 6. a) Kern—Molnár: Daloskertből: Hej, bura termett idő; Amott kerekedik; b) Lavotta Rezső: Elmondanám (Péczeli); 7. Zsolt Nándor: Őszi levelek (Farkas); 8. Paganini—Liszt: La Campanella (Bacskák); 9. Dohnányi: Száll színezüst hold-sugár (Szabó Miklós fordítása, Péczeli); 10. Hubay: A lepke (Farkas).
- 5.50:** Honvédek műsora.
- 6.40:** Világpolitikai kérdések — vélemények.
- 6.50:** Hírek.
- 7.00:** Akiket mindig szívesen hallgatunk. Gere Lola csevegése.
- 7.10:** Némethy Ella magyar nótákat énekel, kíséri Veress Károly cigányzenekara.
- 7.40:** Japán és a keletázsiai új rend. Sütz János előadása.
- 7.55:** Mindenből — mindenkinek. Közreműködik: Muráti Lili, Sennyei Szabó Ilus, Sittkey Irén, Hegyi Péter és a Melles Béla-zenekar Vásárhelyi Antal vezényletével. Közben hanglemezek. Rendező: Böhm László.
- 8.55:** A Honvédelmi Minisztérium Légóltalmi Csoporthőnőkének közleménye.
- 9.10:** Magyar zeneszerzők félórása. Lehár-művek. 1. Vig özeveg, nyitány (berlini állami opera zenekara, vezényel Melichar); 2. Cărevics: Szonjádál (Marjay Erzsébet); 3. Cărevics — Volgadal (Rösler Endre); 4. Giuditta, dal (Barabás Sári); 5. Mosoly országa, egyveleg (berlini állami opera zenekara, vezényel Marszalek).
- 9.40:** Hírek.
- 10.10:** Hírek német nyelven.
- 10.20:** Rosita Serrano és Tito Schipa spanyol ádalokt énekel.
- 10.40:** Operagyöngyök. 1. Weber: A büvös vadász, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 2. Mozart: Don Juan, ária (Gigli); 3. Bellini: A puritánok, ária (Mercedes Capsir); 4. Verdi: Aida, kettős (Elisabeth Rethberg és

de Luca); 5. Wagner: Siegfried — Erdősongás (Max Lorenz); 6. Saint-Saens: Sámson és Delila, ária a II. felv. ből (Emmi Leisner); 7. Mascagni: Parasztbecsület, közzene (berlini állami opera zenekara, vez. Mascagni); 8. Bizet: Carmen — Toreador dal (Heinrich Schlusnus); 9. Cilea: Adriana: Lecouvreur, kettős a IV. felv. ből (Piero Pauli és Adelaide Jaraceni); 10. Puccini: Angelica nővér, ária (Augusta Otrabella); 11. Catalani: Loreley — Hullám-tánc (milánói Scala zenekara, vez. Sabajno).

- 11.25:** Tánclépésben. 1. Schröder: Nászéj a paradicsomban (Willi Stech tánczenekara); 2. Franchowski: Bécsi történetek, keringő (Hans Bund zenekara); 3. Kletsch: Harlekin, harmonikapolka (Ludwig Kletsch zenekara); 4. Rumba-egyveleg (Freddy Valier zenekara); 5. Ernst Fischer: A kis nagyzó (Otto Dobrindt zongoraszimfónikusai).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 233.5 m

- 5—5.30:** Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS 415.5 méteren

- 5.30—8.00:** Gondfűző derű.

KASSA

- 6.00:** Budapest I. műsora.
- 10.00:** Budapest I. műsora.
- 11.40:** Magyar és szlovák híradás, műsorismertetés.
- 12.00:** Déli harangszó, himnusz. Utána
- 4.00-ig:** Budapest I. műsora.
- 4.00:** Könyvű zene. (Hanglemezek.)
- 4.15:** Szlovák hallgatókánk. „Május.” Vidám zenés összeállítás.
- 4.45:** Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.
- 5.00:** Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.
- 5.30:** Tölgyessy Julia és Lontay Rajner László magyar nótákat énekel. Danyi Pali cigányzenekara muzsikál.
- 6.20:** Amit nem akarunk elhinni. Boznár Cecil egyetemi tanár előadása.
- 6.40:** Auher: Porticiji néma, nyitány. (Nagy szimfónikus zenekar.) Hanglemez.
- 6.50:** Budapest I. műsora.
- 10.10:** Budapest II. műsora.
- 10.40—végig:** Budapest I. műsora.

Délirák

CSÜTÖRTOK

május 4

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.

6.25: Ébresztő. Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: Szórakoztató muzsika.

11.15: Könnyű zene.

11.40: Külföldi híradó. Felolvasás.

12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.

Utána: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Pauspertl: Katona-szerlem, nyitány; 2. Borsai: Nagyenyedi emlék, keringő; 3. Wissmüller Mihály: Palotás; 4. Recktenwald: Nyári éj a Napkirálynál, szvit; 5. Ruzsinkó Nándor: Kurucok, nyitány; 6. Stolz: A szerlem nem tart örökké, dal; 7. Sándor Jenő: Dal és tánc, egyveleg.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.

2.00: Művészlemez. 1. Verdi: Aida, ária az I. felvonásból (Caruso); 2. Arrieta: Marina György belépője és hármas (Josefine Vera, Fleta és Oller); 3. Ponchielli: Gioconda, ária a IV. felvonásból (Blanca Scacciati); 4. Chopin: Három tanulmány (25. mű, zongora: Wilhelm Backhaus); 5. Bizet: Carmen, részlet (milanói Scala ének- és zenekara, vez. Molajoli); 6. Puccini: Bohémélet — Kabátária (Gill); 7. Respighi: Bergamasca (Bellezza-zenekar).

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

3.00: Sovinszky László szalonzenekara. 1. Járai Richárd: Holdvilág, keringő; 2. Stolz: Szerenád; 4. Rixner: Gyermekek jelenetek; 4. Hlaszny Béla: Spanyol tangó; 5. Kemeny Ákos: Autó-galopp.

3.25: Könyi János, a magyar hazza együgyű szolgája. Rexa Dezső előadása. Közművelődési előadásorozat.

3.45: Szórakoztató zenekari muzsika. 1. Cimarosa: Titkos házasság, nyitány (zenekar); 2. Bolsoni: Minuetto, szimfónikus tánc (EIAR szimfónikus zenekar, vezényel Tansini); 3. Leoncavallo: Bajazók, intermezzo (milanói szimfónikus zenekar, vezényel Molajoli); 4. Rimszkij-Korsakov: Seherezade, szvit (zenekar).

4.45: Időjelzés. hírek.

5.00: Rendőrzezenekar. Vezényel Bánfalvi Miklós. 1. Buday Dénes: Tiszavirág; 2. Bizet: Carmen, ábránd; 3. Müller Károly: Szimfónikus tánc; 4. Bánfalvi Miklós: Schönbrunnban, lassú keringő; 5. Yoshitomo: Japán lakodalmas tánc; 6. Peter: Renz-cirkusz; 7. Göndör Emil: Győzelmi induló.

5.35: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Kertészeti időszak tanácsadó. Karmacsi Bertalan előadása.

6.00: Az Operaház előadásának ismertetése.

6.05: Az Operaház április 29-i előadásának közvetítése hangfelvételtől. Bolygó hollandi. Dalmú három felvonásban. Zenéjét és szövegét szerezte Richard Wagner. Vezényel Ferencsik János. Néhai Szemere Árpád rendezése szerint. Személyek: Daland, norvég hajós — Koréh Endre; Senta, a leánya — Rigó Magda; Erik, vadász — Rösler Endre; Marl, Senta dajkája — Németh Anna; Kormányos — Sárdy János; A hollandi — Losonczy György.

Az I. felvonás után kb.

6.55: Hírek.

8.20: Kiss Ferenc verseket mond.

8.30: Pertis Pál elgányzenekara muzsikál.

8.55: Zsidókérdés Magyarországon. I. A zsidóság igazi arca. Dr. Bosnyák Zoltán a Zsidókérdés Kutató Magyar Intézet igazgatójának előadása.

9.10: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Bertha István. 1. Rajter Lajos: Verbunkos szvit; 2. Erkel: Részletek a Bánk bán c. operából; 3. Hlatky Endre: Hallgató; 4. Losonczy Dezső: Alföldi képek.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Pablo Casals gordonkázik. 1. Chopin: Nocturno (Esz-dur); 2. Cassado: Üdvözlés; 3. Saint Saens: A hattyú; 4. Granados: Spanyol tánc; 5. Fauré: Álom után; 6. Granados: Goyescas, intermezzo.

10.40: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Bertha István. 1. Johann Strauss: Indigó-nyitány; 2. Székely Imre: rapszódia; 3. Rajter Lajos: Tavaszi muzsika; 4. Malvezzi: Spanyol tánc; 5. Fábiani: Velence-induló; 6. Stolz Róbert: Bűcsú a szerelemről, dal; 7. Smith: A mokus, intermezzo; 8. Fehér István: Kuba, spanyol tánc; 9. Ran-zato: Éjjeli karaván; 10. Robrecht: Lábujjhegytánc, intermezzo; 11. Fededegni: Spanyol szerenád; 12. Kemény Ákos: A vidám kínai; 13. Sgambati: Nápolyi szerenád; 14. Bachmann: Polka.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 283.5 m

5—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—8.00: Gondülő derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

3.25-ig: Budapest I. műsora.

3.25: Nők a történelemírás szolgálatában. Szmeccsányi Mária előadása.

3.40: Magyar nóták.

4.15: Ruszin hallgatóknak: Anyák napja.

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: Rosita Serrano és Michele Fieta spanyol dalokat énekel. (Hanglemezek.)

6.35: Budapest I. műsora.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

PÉNTEK

május 5

BUDAPEST I.

6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

6.25: Ébresztő, Torna.

6.45: Reggeli zene.

Közben

7.00: Hírek. Közlemények.

8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.

8.35: Délelőtti muzsika.

10.00: Hírek.

10.10: Zenekari muzsika.

11.15: A rádiózenekar műsorából. Vezényel Vincze Ottó.

11.40: Mit egyik az egyéves gyermek? Waltner Károly dr. orvosi előadása. Felolvasás.

12.00: Harangszó, Fohász, Himnusz.

Utána: A Budapest honvéddr. zászlóalj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Temesváry László: Székely határvárak, induló; 2. Fügedy Sándor: Romantikus nyitány; 3. Dvorzsák: Apróságok; 4. Lincke: Operettegyveleg; 5. Bánfalvi Miklós: Dalkeringő; 6. Harangzó Tamás: Tánclépcsőben; 7. Kiss-Angyal Ernő: Film-egyveleg; 8. Sebek: Két bolgár tánc; 9. Pongrácz Géza: vitéz Gaál, induló.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés.

1.30: Honvédelmi üzenet. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

2.00: Magyar nóták. Tolnai Géza énekel, kíséri Pertis Pali cigányzenekara. Dalok: vitéz Görgő Tibor: Zúg az erdő; Balázs Árpád: Mit keres a temetőben (Éltető Ákos verse); Dankó Pista: Búsan szól a kecskeméti öreg templom nagyharangja (Pósa Lajos verse); Beleznay Antal: Két lánya volt a falunak (Veress verse); népdalok; Jaj de szépen muzsikálnak; Ihajla azt a kislányt; Akkor szép a székelly tüzér.

2.30: Hírek. Műsorismertetés.

Ártolyamhírek, placi árak, élelmiszerárak.

3.05: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Lachner: Földi sorsunk, nyitány; 2. Gounod: A Notre Dame harangjai; 3. Pergelese: Nina (gordonka: Vargha Ferenc); 4. Müller Károly: Kuruc, szvit; 5. Fucsik: Dunai legendák, keringő; 6. Bánáti Buchner Antal: Palotás és ugratók.

4.00: Gyllkostói képek. Ángli Balázs útirajza.

4.20: Weidinger Ede szalonzenekara. 1. Német Amadé: Kis szvit; 2. Losonczy Lajos: Verbunkos szvit; 3. Noack: A két gitár; 4. Becker: Amati szerenád; 5. Kröger: Polka.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: A Vitézi Rend Zrínyi Csoportjának műsora.

5.35: Sportközlemények.

5.45: Német hallgatónak.

6.20: Magyar ének — magyar lélek. Ádám Jenő, a Zene-művészeti Főiskola tanárának népdalfelőrája.

6.50: Hírek.

7.00: „Szeged, az antibolszevizmus bölesője 25 évvel ezelőtt” — Marschalko Lajos dr. előadása.

7.15: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

7.50: Családi tanács. Operett egy felvonásban. Szövegét, Kolczubee ölete nyomán írta Harsányi Zsolt. Zenéjét szerzette Losonczy Dezső. Rendező Fábry Zoltán. Személyek: Bársony Mici, primadonna — Fejes Teri; Rakodczay Gábor, a völegénye — Pethes Ferenc; Gábor nagybátyjai: Gáspár — Pethes Sándor; Menyhért — Sugár Lajos; Boldizsár — Bilicsi Tivadar; Ádám, anyai nagybátyja — Solthly György; Kornélia, Gáspár felesége — Berky Lili; Zenóbia, Gábor nagynénje — Somogyi Nuszi; Katica, szobalány — Pekári Nóra; Miska, urasági huszár — Nyerges Ferenc.

8.25: Erdélyi tavasz. Erdélyi költők tavaszi verseit összeállította Bognár Gyula. Elmondja Somogyi Erzsébet és Nagy István.

8.50: Légtalalom és hulladék papírosszűrés. Ferdinándy Gejza iparügyi miniszteri műszaki tanácsos előadása.

9.05: Magyar zeneszerzők felőrája. A rádiózenekart vezényli Rajter Lajos. 1. Ottó Ferenc: Szimfónia; 2. Vaszy Viktor: Magyar tánc; 3. Rékai Nándor: Csüdröngölő.

9.40: Hírek.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Géczy Barnabás zenekarának műsorából. 1. Reger: Mária bölesődala; 2. Drigo: Harlekin szerencséje; 3. Lincke: Egyveleg; 4. Hubay: 5. csárdajelenet; 5. Künneke: A tavernában.

10.40: Melles Béla-zenekar. Vezényel Várhelyi Antal. Közreműködik Falvai Mihály és Katona Magda.

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m

5.00—5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS

415.5 méteren

5.30—8.00: Gondfűző déré.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest II. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz.

Utána

4.00-ig: Budapest I. műsora.

4.00: Magyar filmdalok.

4.15: Szlovák hallgatónak. Szlovák szórakoztató zene. **Közben 4.25:** Gazdasági szemle. „Gondozzuk a réteket.”

4.45: Időjelzés és hírek Budapest I.-ről.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

5.30: A Hangulatzenekar játszik, közreműködik Doby Julianna (ének).

6.05: Időjós állatok Dr. Lukács Dezső előadása.

6.25: A Lyra Dalkör műsora, vezényel Stefancsik Tibor.

6.50: Hírek Budapest I.-ről.

7.00: Művészlemez.

8.00: Budapest I. műsora.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

SZOMBAT

május 6

BUDAPEST I.

- 6.00: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 6.25: Ébresztő. Torna.
- 6.45: Reggeli zene. Közben
- 7.00: Hírek. Közlemények.
- 8.00: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
- 8.35: Délelőtti muzsika.
- 10.00: Hírek.
- 10.10: Szórakoztató zene.
- 11.15: Schumann: Carnevál (9. mű, zongora: Cortot).
- 11.40: Szülők iskolája. A jó példa a legjobb nevelő. Réhelyi Oskár dr. előadása.
- 12.00: Harangszó. Fohász. Himnusz.
- Utána: Léglerek zenekara. Vezényel Dorozslai Károly. 1. Jakó Dezső: Lovassági induló; 2. Gounod: Faust, keringő; 3. Küssel: Induló; 4. Ernst Fischer: Az Alpoktól délre. szvit; 5. Dostal: Repülő induló.
- 12.40: Hírek.
- 12.50: Szórakoztató zenekari muzsika. 1. Berlioz: Faust elkárhozása (Presto és kar); 2. Massenet: Elzászi jelenetek (a zenekart Pierre Chagon vezényli); 3. Chabrier: Espana (Lamoureux Koncertzenekar vez. Albert Wolff).
- 1.20: Időjelzés.
- 1.30: Honvédelmi üzenek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
- 2.00: Szalonötös. 1. Máté István: Méhek tánca; 2. Nováki László: Vázlatok a régi városligetből; 3. Godard: Canzonetta; 4. Vincze Ottó: Uti élmények; 5. Hámosi Béla: A nagy futam.
- 2.30: Hírek. Műsorismertetés.
- 3.00: Mindenből mindenkinek. Közreműködik Nagypál László, Vécsey Ernő (zongora), Budapesti Kamarakórus, a Budapesti Hangversenyzenekar, a rádiózenekar és Farkas Béla cigányzenekara.
- 4.15: Húsvét a havason. Orsy Gábor előadása.
- 4.30: Vivaldi: A nyár — tétel a négy évszaktól (Augusto-zenekar, vez. Molinari).
- 4.45: Időjelzés, hírek.
- 5.00: Halk melódiák. 1. Boldog menyasszony dala — Édesanyám, édesanyám, népdal

(Szabó Anna); 2. Künneke: Egy szegény vándorlegény, dal (Peter Anders); 3. A hold emléke, japán dal (Macudaira Akira); 4. Scotto: Szerelmi dal (Tito Rossi).

5.20: Mire megvénülünk. Somogyi Béla dr. előadása.

5.40: Egy régi majális. Irta és összeállította Szathmáry Antal. Közreműködik Szilvássy Margit, Orosz Vilma, Bilicsi Tivadar, Hámosy Imre és Örkenyi Évi. Ezenkívül népesség, diákság, rezesbanda, dalárda és Oláh Kálmán cigányzenekara. A majális elmeséli Szilassy László. Vezényel Vincze Ottó. Rendező A. Balogh Pál.

6.40: Külügyi tájékoztató.

6.50: Hírek.

7.00: Magyar zeneszerzők felőrája. Solymossy Margit énekel, zongorán kíséri Szirányi János és Peskó Zoltán orgonán az óbudai evangélikus templomból. Peskó számal: 1. Kodály: Preludium; 2. Antalffy Zsírós Dezső: Intermezzo; 3. Gárdonyi: Jászói legenda; Solymossy számal: 4. Hubay: a) Szeretném itt hagyni; b) Hagyj álmodni; 5. Csiki János: Bánkódás; 6. Lavotta Rezső: a) Valahol messze; b) Mezei bokréta.

7.30: Nótafálm virágai. Nagy Izabella és Básti Badics Gyula énekel, kísér Oláh Kálmán cigányzenekara.

8.05: Hangképek innen — onnan.

8.30: Dani bá góbéságai. Hosszu Zoltán dr. csevegése.

8.40: Rég volt, szép volt... Részletek Huszka Jenő: Lili bárónő című operettjéből. A rádiózenekart és a Földényi-énekkart vezényli Fridl Frigyes. Személyek: Lili — Gyurkovics Mária; Clarisse — Gere Lola; Illés-házy — Laurisin Lajos; Frédi — Bilicsi Tivadar; József — Alszeghy Lajos; Enmi — Lenhardt Ilona; Malomszeghy — d'Arrigo Kornél. Rendező Kiszely Gyula.

9.40: Hírek, sport- és lövész-eredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Részletek Johann Strauss: Cigánybáró című operettjéből. 1. Induló (berlini filharmonikusok, vez. Clemens

Krauss); 2. Barinkay belépője (Rio Kube); 3. Részlet az I. felvonásból (Leo Schützendorf); 4. Cigánydal (Szabó Lujza); 5. Ki esketett (Emmy Bettendorf és Herbert Ernst Groh); 6. Részlet a III. felvonásból (Leo Schützendorf).

10.40: Ki mit szeret: 1. Nicolai: A windsori vig nők, nyitány (berlini Hangverseny-társaság zenekara, vez. Clemens Schmalstich); 2. Liszt: Mefisztókeringő (zongora: Anda Géza); 3. Verdi: Don Carlos, ária (Ebe Stignani); 4. Tosti: Ninon, dal (Georges Thill); 5. Lehár: Luxemburg grófia, részletek; 6. Delettre: Távozás (Lucienne Boyer); 7. Zakál Dénes feldolgozása: Északi népdal (hegedű: Jancsin Ferenc); 8. Ardití: Forsetta (Szabó Miklós fordítása, Szabó Ilonka); 9. Ernst Fischer: A megkerült zongora (két zongorán: Hans Bund és Georg Haentschel); 10. Bihari János: Mikor a pénz elfogyott, verbunkos (Magyar Imre cigányzenekara); 11. vitéz Kókay István: Piros pütkös napján (Kőrösi Dudus Zoltán cigányzenekara); 12. a) Egyszer esik esztendőben karácsony; b) Szentirmay Elemér: Piros bort ittam az este (Farkas Jenő cigányzenekara).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 233.5 m

5-5.30: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

5.30-6.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

KISÉRLETI ADÓÁLLOMÁS
415.5 méteren

5.30-8.00: Gondűző derű.

KASSA

6.00: Budapest I. műsora.

10.00: Budapest I. műsora.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00: Déli harangszó, himnusz. Utána

5.00-ig: Budapest I. műsora.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

5.30: Budapest I. műsora.

10.10: Budapest II. műsora.

10.40-végig: Budapest I. műsora.

Délibáb

VASÁRNAP

május 7

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene.

8.15: Hírek.

8.30: Öszinte beszéd.

9.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görög katolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Tótin Pál esperes, hitoktató mondja. Az éneket Tinkó Mihály vezeti.

10.00: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdet dr. Ravasz László püspök.

11.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos plébánia templomból. A szentbeszédet mise előtt Hóka Imre dr. érseki tanácsos, dorogi bányalelkész mondja. A népénekeket Béni Fülöp vezeti.

12.20: A Székesfehérvári Zenekar. Vezényel Rubányi Vilmos. 1. Rékai Nándor: Az erdőben, szvit; 2. Vincze Ottó: Falusi impressziók, szvit; 3. Országh Tivadar: Részletek az Apróságok című szvitből; 4. Farkas Ferenc: Divertimento. Közben

1.00: Világéretti akadémia.

1.15: A rádiózenekar műsorából. 1. Zakál Dénes: Rodostó, nyitány; 2. Kéler Béla: Üdvözet hazából; 3. vitéz Náray Antal: Szivárvány-ábránd. (Vezényel Fridl Frigyes.)

1.45: Időjelzés, hírek.

2.00: Hanglemezek. I. rész: Művészlemez. 1. Händel: Josua, ária (Elisabeth Schumann); 2. J. S. Bach: Ária a G-húron (hegedű Thibaud); 3. Mozart: Bölcsődal (Erna Sack); 4. Schubert: Rosamunda, közzene (Berlín filharmonikus zenekar, vezényel Furtwängler); 5. Schubert: Te vagy a csend (Karl Schmitt Walter); 6. Wagner: Rienzi, ária (Anday Piroška); 7. Bizet: Carmen, Virágária (Rösler Endre); 8. Chopin: 3 prelűd (zongora: Cortot); 9. Verdi: Rigoletto — hármas a III. felvonásból

(Piazza, Pagliughi és Baracchi). II. rész: Szórakoztató zenekari művek: 10. Liszt: II. magyar rapszódia (Pesti karnevál (Berlín filharmonikusok, vezényel Hans Schmidt-Isserstädt); 11. Escobar: Toccata (Eiar kamarazenekar, vezényel Petralia); 12. Grothe: Arabeszk (Szimfonikus zenekar).

3.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. a) „Növényegészségügyi időszerű tanácsadó.“ Urbányi Jenő dr. előadása; b) „Birkanyírás.“ Döhrmann Viktor m. kir. kísérelti fővegysz előadása.

3.45: Halló, itt Rádió Budapest. Zakál Dénes egyvelege. Közreműködik Kelly Anna, Miklóssy Irén, Fodor János, Szabó Miklós, Udvardy Tibor és a Forrai kamarakórus. Az operaházi zenekart és a Rádiózenekart Zakál Dénes vezényli.

4.55: Hírek.

5.00: Bibó Lajos elbeszélése.

5.15: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.

5.40: Dayka Margit emlékkönyvéből. Közreműködik Pataky Jenő, Szilassy László, a Rádiózenekar és Bura Pali cigányzenekara. Rendező A. Balogh Pál.

6.50: Hírek.

7.00: Édesanyám. A rádió ünnepi műsora anyák napján. Összeállította Babay József.

7.35: Májusi muzsika. A rádiózenekart vezényli Bertha István. 1. Sindig: Tavasz zsongás; 2. Losonczy Dezső: A puszták fia, szvit; 3. Johann Strauss: Szerelmi dalok, keringő; 4. Lehár: Részletek a „Hercegisasszony“ c. operettből; 5. E. Fischer: Az Alpoktól délre, szvit.

8.45: Hangképek a Kinizsi—Ferenéváros és az Újpest—Gamma bajnoki labdarúgómérkőzésről. Beszél Pluhár István és Legényei József dr. Majd Sporteredmények.

9.10: Magyar zeneszerzők félórása. Dohnányi művek. 1. (fisz-moll szvit Op. 19. Szim-

fónikus zenekar; 2. Rurallia Hungarica, II. tétel (Szimfónikus zenekar, vezényel a szerző).

9.40: Hírek, löversenyeredmények.

10.10: Hírek német nyelven.

10.20: Részletek Puccini: Pillangókisasszony című operájából. 1. Kettős az I. felvonásból (Margareta Perras és Louis Graveure); 2. Ária (Dusolina Giannini); 3. Pillangókisasszony és Suzuki kettőse (Margareta Perras és Margarete Klose); 4. Kettős a III. felvonásból (Lauri Volpi és Borgonovo).

10.40: Mesterművek — mesterekkel. 1. Beethoven: Esz-dur szonáta (zongora: Backhaus); 2. Brahms: C-dur zongorás hármas (Santoliquido hármas); 3. Erkel: Hunyadi László, palotás (Budapesti Filharmonikusok, vezényel Ferencsik János); 4. Richard Strauss: Don Juan — szimfónikus költemény (Amszterdami Concertgebouw zenekar, vezényel Mengelberg).

11.45: Hírek.

BUDAPEST II. 288.5 m.

8.30: Német, román, szlovák, ruszin és szerb híradás.

5.00: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás.

KASSA

7.30: Budapest I. műsora.

8.30: Budapest II. műsora.

9.00: Budapest I. műsora.

12.20: Hírek és heti beszámoló.

12.35: A Kassai Szent Orsolyarend kis Teréz énekkarának műsora. Vezényel Eröss M. Orsolya.

1.00: Budapest I. műsora.

3.30: Német, román, szlovák, ruszin és horvát híradás Budapest II.-ről.

Kb.

4.00: Budapest I. műsora.

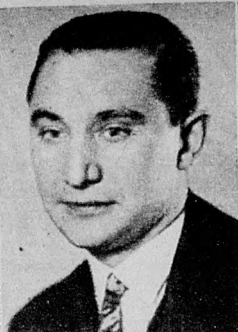
10.10: Budapest II. műsora.

10.40—végig: Budapest I. műsora.

BORSODY rádióservice lakásán is javít.
V., Pozsonyi-út 10. Telefon: 112-780

Hankiss János
(Hétfő)

Kerecsényi Dezső
(Kedd)

Bodnár Jenő
(Szerda)

Lánczy Margit
(Csütörtök)

A DÉLIBÁB RÁDIÓJA

A rádió irodalmi és dramaturgiai osztályának vezetésében jelentős változás történt. Az irodalmi osztály vezetésével Liszt Nándort, a Nemzeti Színház főtítkárát, a kiváló költőt bízták meg, akinek nagykulturájú magyarsága biztosíték arra, hogy az irodalmi osztály működését is szintiszta magyar szellem fogja áthatni. A dramaturgiai osztály vezetője Laurisin Lajos lett. Laurisin úgy a színésznevelésben, mint dramaturgiai munkásságával eddig is a magyar színjátszás megújulásának hirdetője volt. Mindkettőjük működése elé fokozott várakozással tekinthetünk s bizonyos, hogy munkájuk szép eredményeket gyümölcsözízik.

A magyar irodalom három halhatatlanjának, Bajza Józsefnek, Kisfaludy Károlynak és Vörösmartynak verseiből zenével átszőtt finom előadást kapunk hétfőn Budapest I. műsorában. A régi Auróra kör elevenedik meg ebben az előadásban, melynek zenei részét Molnár Imre dr. állította össze, a verseket pedig Abonyi Géza, az egyik legszébben beszélő magyar színész mondja a mikrofonba.

Május, az orgonák és a dalok hónapja, külön órát kap szombalon, május hatodikán a rádióban. Az egyéni humorú Kiss Manyi, Várady Magda és Solthy György szereplésével zenés, nótás műsor kerül e napon előadásra. Címe: „Május van, az orgona virágzik”. Az összeállítás a jövő hét egyik legkedvesebb műsorszámának ígérkezik.

Délibáb

Nagy István
(Péntek)

Nagy Izabella
(Szombat)

Márkus Emília
(Vasárnap)

A hangjáték válsága

Alig néhány évvel ezelőtt még a legtöbb külföldi stúdióban a hangkulisszák uralkodtak. Az frók és a rendezők a kocsizörgéstől kezdve a kakaskukorékolásig mindenféle hangeffektust felhasználtak egy-egy hangjáték keretében. Egy időben a hangjáték eselekménye teljesen hiányzott és a hangsúly a zajokon és zörejeken volt. Ezt a kétségtelenül beteges tünetet azonban csakhamar egy másik véglet váltotta fel: a rendezők hamarosan teljesen megcsömöröltek a rengeteg hangkulisszától és végül már akkor sem használták azokat, amikor azokra *jellegesen szükség lett volna*.

Az igazság természetesen a kettő között van. Semmivel sem indokolható az, ha a rendező akkor sem alkalmazza a különféle zörejekeket, ha azokra sűrű utalást találunk a szövegben. Shakespeare *Vihar* című színművét szélzúgás nélkül nem lehet érzékeltetni. És így van ez sok más darabnál és úgynevezett hangjátéknál is.

Manapság sokal beszélnek a hangjáték válságáról... Mi ebben a kérdésben az igazság? ... A válasz a következő: *a hangjáték valójában még nem is született meg*. Ami eddig történt, az csak kísérletezés volt. Mindnyáján jól emlékszünk a külföldi stúdiókban bemutatott verista hangjátékokra, melyek vonatszerencsétlenségeket, autóversenyeket, vagy a tengeralltjáróban rekedt tengerészek szenvedéseit akarták éreztetni a hallgatósággal. Ezek a próbálkozások már születésük pillanatában halálra voltak ítélve, nem is fejlődtek tovább, pedig rengeteg hanglemez készült kizárólag ezekre a célokra. Nem érdektelen néhány ilyen speciális külföldi lemezt bemutatni. Egészen különös furcsaságok vannak köztük: pl. 1. Indiánok csatakiáltása. 2. Három robbantás és földesuszamlás. 3. Egy matrózvezetkedés énekelésével. 4. Vezényszavak. 5. Hajóágyúk. 6. A hóban menetelő katonák. 7. Autóverseny Kölnből. 8. Főkek ordítása. 9. Tájfűn. 10. A D-vonat megérkezése a berlini állomásra. 11. Vízimadarak hangja: sirály, albatrosz, tengeri fecske. 12. A „Monte Rose” utasszállítóhajó gépeinek zúgása... A névsort folytatni lehetne oldalakon keresztül. Így természetesen komikusan hatnak ezek a lemezek rögzített zajok és önkénytelenül is felmerülhet az olvasóban a kérdés, hogy van-e szükség ilyen lemezekre?... A válasz csak egy szó lehet: *van!*... Én magam is nem egyszer használtam fel a külföldi hanglemezeket különféle hangjátékoknál. Pl. Claude Farrère „A csata” című regényéből készült hangjátékot aligha lehetett volna a hajóágyúk lemezek rögzített hangja nélkül bemutatni a stúdióban. A „Gösta Berling” c. hangjáték is szegényes lett volna farkasüvöltés és a vágatólovak dobogása nélkül.

A zajlemezre igenis szükség van, de csak mérsékelt és ízlésesen szabad felhasználni azokat — éppen úgy, mint a kísérőzenét. A hangsúly minden esetben a szövegben van és minden más elem csak másodsorban jöhet számításba. (Az öncélúvá fejlesztett kakofonia korszaka végérvényesen lejárt.)

A hangjáték válságáról azonban korai volna beszélni; legfeljebb a hangjáték *átalakulásáról* szólhatunk. Mert minden olyan színmű, melyet a rádióban adunk elő, végeredményben hangjátéknak számít. *Sőt, bizonyos fokig hangjáték, vagy rádiódrama minden színházi közvetítés...* Miért? Mert azt, amit a színpadon látunk, a bemondó akusztikus úton próbálja érzékeltetni velünk. *A vizuális elemnek akusztikus elemmel való helyettesítése pedig kétségtelenül a hangjáték privilégiuma...* Egészen természetes, hogy a zenés, énekes és igen gyakran rengeteg szereplővel rendelkező népszínmű alig hasonlítható a hangjátékhoz, pedig mégis közeli rokonságban van vele, éppen úgy, mint a színházból közvetítésre kerülő operettek, drámák és vígjátékok.

A hangjáték tehát él, csak alakja változik; kifejezési eszközei azonban végeredményben ugyanazok maradnak és csak bizonyos részletekben változnak meg.

A hangjáték fejlődése, átalakulása még korántsem fejeződött be. Egészen bizonyos, hogy lesznek még visszaesések, megalkuvások és műfajkeveredések, de igen valószínű, hogy csak mégis megszületik az igazi hangjáték, mely kizárólag akusztikus úton — egészen sajátos dramaturgiai szabályokon felépülve — új korszakot fog nyitni a rádiózás történetében, néhány évre, vagy évtizedre, amíg aztán a tökéletesített *televízió* lesz majd az egyeduralgó az egész világon.

Látogatás ORBÁN JÓZSEF szobrász sashalmi otthonában

Megszámlálhatatlan kalapácsütés ütemes lendülete közben a művész egy pillanatra megáll s fáradt kezével végigszánt verejtékező homlokán. Miközben tekintetével végigsimogatja kőbefaragott gondolatát, mélyenülő szemében az alkotás vágyának örök tüze lobog. A pihenés rövid. A véső éle ismét rásimul a lélektelen kötőmeg érces lapjára, hogy a rohanó élet szürke hétköznapjainak és apró örömeinek ritmikus mozgását megörökítse. Az igazi művész sohasem pihen, mint ahogy a szív sem szűnik meg dobogni az élet számtalan megnyilvánulása közben. Sorsa végnélküli küzdelem, örökös harc a halott anyaggal, önmagával való szakadatlan vágyódás; a fáj-

dalom, szeretet, lemondás, öröm és szépség minél tökéletesebb kifejezésre juttatása az ihlet elsuhanó perceiben. Folytonos formakeresés a kiteljesedés felé, amely néha nehezebb, mint a kőkariatidák vállaira nehezedeó kegyetlen teher...

És ezt a terhet cipeli fáradhatatlan kitartással hosszú esztendőök óta Orbán József, a székely népelet egyik legnagyobb és legértékesebb ábrázolója. Ő maga is székely, de a keményebb fajtából. Szemében barátságot és megértést kereső meleg fény lobban fel, amikor sashalmi házának apró műhelyébe lépünk. Riadt tekintete szét-

rebben a művészet szegényes hajlékában s szinte megilletődve áldogál készülő kompozíciója mellett. A nyitott ablakon át a kert fáiak tavaszba fordult rügyei kukueskálnak be megértő bólogatással, kellemes félhomályba borítva a kész és féligkész alkotásokat, amelyek már az első pillanatokban feltűnik a mester forrai elmélyülése s az a finom, keresztelen izlés, amely figyelemreméltó példákat és eszméket követ. Nem nehéz megállapítani, hogy ő is azokhoz a művészekhez tartozik, akiket a helyes meggyőződések, az emelkedett szempontok és a tiszta művészi érzések hevítenek a fejlődés folytonos fokozása mellett. Egyes darabjain, így a „Vasárnap délután” és az „Ajándék” című örökbecsű alkotásán már a végleges megoldások határozottsága, a jellemzés és a valóság egyszerű kifejezése mutatkozik. Utóbbi művét a Műcsarnok tavaszi tárlatán a kispasztikai díjjal jutalmazták.

S mialatt a percek órákká növekednek, egy agyonhajszolt, nyugtalan és mozgalmas munkásélet mozzanatai bontakoznak ki előttünk a maga hamisítatlan valóságában.

— Nem restellem bevallani — kezdi a művész nem minden érzélgősség nélkül, —

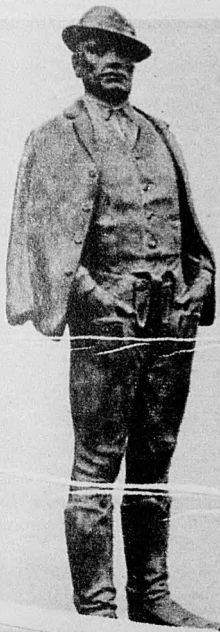
„Ági, a művész kislánya”

hogy oly sok év után még ma is csak órabérért dolgozom az egyik Százados-úti műteremben. Az újságok gyakran úgy írnak rólam, mint a fiatal szobrászgeneráció egyik beérkezett tagjáról. Nos, ez nem jédi a valóságot! Az igazság az, hogy az igazi siker, az anyagi gondoktól való teljes függetlenség felemelő érzését még sohasem ismertem. Néha úgy érzem, hogy harminc esztendő alatt egy lépéssel sem jutottam előbbre. Tudom, hogy ez kényszerképzelt csupán, de nem lehet esodálkozni azon, ha napi tizenhat órai farsasztó munka után néha kétségeim támadnak.

Igen, Orbán József harminc esztendeje szegődött a művészeti szolgálatába, hogy kitartásával, bámúlato munkabíráásával és a szép utáni ánitatával kőbefaragja gyermekkorának nagyszerű álmát: szobrászá lenni mindenáron! Ez a vágy fűtötte s ez a cél lebegett előtte attól a pillanattól kezdve, amikor mint kislány, agyagtól maszatos kézzel az első állatfigurát kiformalta.

S ez a vágy fűti most is a megpróbáltatások nehéz éveit után. Dolgozni szeretne és felolvadni egy megtisztult művészi érzésben: dolgozni a jövőért, a művészetért, a megújulásért és mindazért, amiért a művésznek élni érdemes.

K. A.

„Vasárnap délután”

A PELYVAHORDÓ Lányok

IRTA: ROZVÁNYI VILMOS

A földszíni tömegektől kissé távolabbra kék és rózsaszíni tömegek mozdulnak meg . . .

A nők! . . . A pelyvahordó lányok! . . .

Ami illelten lelt a ruhájukon az álom figyelmellenségében, azt az öntudat kezdetén önkéntelen mozdulattal visszaigazítják és rá-rááslanak ők is a felkelő napra . . . Az ő szemük is panaszosan faggatja a kiderülő eget, vajjon hát tényleg, senmikképpen sem lehet tovább aludni? . . .

Tényleg senmikképpen! . . .

Akkor hát az élet elkezd, amit tud. Nyilván nem lesz olyan szép, mint az álom . . .

Az „emberek” csoportjában egyik a másika után ropogtatja derekát a nyújtózásban:

— No, komám? — csattan végre az első hangos szó kérdőformán.

— Hát, komám! — felel a másik szintoly hangosan . . .

S akkor a férjfiak morcosan, kellellenül elnéznek az asszonyok felé.

Ugy szokott lenni takaráskor, hogy amikor a férjilársaság felébred; kímossa szemét egy-két marok vízben, aztán a fiatalabbja elsünlörög az asszonyok táborára felé, kissé bolondozni szóval, csipkelődéssel; vért és agyat megbolygatni frissebbre, hadd essék jobban a munkakezdés! . . .

Most is próbálná az egyik süvölvény, de lehurrogják komoran:

— Maracc itt, hiltvány? . . . Ördög a guszlusodba! . . . Még minket is szégyenbe hozol . . .

A lehurrogott tacsokót ezidén állították be először nagyok munkájára s nem csoda, ha megszedült a dicsőségtől. Egyáltalán nem gondolkodik, csak szeretné végigcsinálni mohón, gyorsan, amit tavaly a nagyoktól látott, hadd tudja mind a világ s minél hamarabb, hogy ime, már ő is odatartozik — a számbavehelő sorba! . . . Mehet a pelyvahordó lányokat „vegzálni!”

Ugy áll meg indultában, hogy nyilván látszik az árván; nem érti, miért akar ép az idén fejetelejére állni minden, ami tavaly még úgy volt rendjén, ahogyan ő most megpróbálta.

A zordon körbe szedelőzködött férjfiak visszazippantják maguk közé. Aztán ott állnak tovább kellellenül . . . Szóltanul. Semmi kedvük serkenni, se munkára, se semmire . . . Pipáznak, tempósan kihúzzák az időt a rendes munkaidőig. Egy perccel sem indulna egyikük sem előbb, hogy legalább előkészülse szerszámát. A gép sípolására várnak. Hadd induljon előbb az, utána majd az ember is megmozdul.

A pelyvahordó lányok, akik cserfelse, nagy gágogással kezdik a reggelt, sebesen rendezkednek, mosakodnak, aztán ők is körbeállnak. Mind mondja a szót, de nem arra figyelt, amit kotyog, hanem odébb jóval — a férjfiak/táborára. Kezdek észrevenni, hogy valami nincs rendjén . . . Mind úgy áll ott, mint akinek nem jutott a álnyírföldből . . . Idemozdulni már ni! Hát nem tudják azok, mi a rend? . . . Egy kis bolondozással, kacagással, esetleg könnyebbfejta birkózással nekikedelődni a munkának!

Az idén avatott tacsokó megint izgul. Sűrűn elpislog a lányok csoportja felé s áll egyik lábáról a másikra. Ő tenné a tisztességet, odavegyülne a magukat mórrikáló lányok közé s csinálná, ahogyan már a nagyokhoz illik. De a jó ég tudja, mi van itt most?!

Egyik szútas, hatalmas legény rá is csördít megint szegényre:

— Mán megint' tör a frász? . . . Annyira tetszenek neked amazok?

„Amazok . . .” Legény csak versengő legényilársáról beszél ezzel a fűgmálással. Én — meg amaz! . . . Szépen megcsinálja a világrendet maga, mint rendes és számbaveendő ember s a másikt,

mind a semmire sem kellő „amaz” között. A süvöltvény, ha nem volna annyira oda a nagyos dicsőségtől, már ebből is érezhetné, hogy nincs minden úgy, ahogyan lennie kell, de valami csendő hibából kifolyólag s nem csak amúgy, most hirtelen...

Nem figyel a szerencsétlen:

— Jaj, nekem máma tetszik az egész világ — lelkesedik egyet boldogságában s a szerszáma felé kezd pislogatni, hogy legalább ahhoz engedjék már oda.

A lányok pedig az ámulatból gyűlölködésbe esnek.

Már lobban is egy-egy kiáltás a legények felé, bár egymásközt mondják:

— Alszanak még!... Rómások szegínyek, oszt' fáj a csontjuk... A patikárul beszélnek, hogy micsoda irtal kenyenek a tégyükre.

A legények méltóságtelejesen házzák ki magukat. Nem hajlandók belemenni még a szócsalába sem.

A tanyaház ajtaján is kattan a zár. A gazda lép ki a küszöbre, félünneplőbe öltözve. Rossz kabát, de jó csizma. Ünnepele a takarás, ha dolog is. Minden szép, nagy munka ünnep valamiképpen.

Külép a küszöbre, de menten visszahököl. Hát ez mi? Még szerszámhoz sem nyultak?... Haj, a mindenségit, de kívárlják ezek a punktumos idők!

— E'mán megin' csak az a szócizmus, a csuda essék bele! — molyogja keserűen s a foga is megcsikordul.

A gép végre nagyot sikít...

Bedőlnek.

Hiszen dolgoznak, dolgoznak, de azért nem egyszer akkorákat dübörög a eséplő dobja, mint az ézengés. Nem adnak neki elégel enni, olyan immel-ámmal folyik a munka.

— Mi lett bennetek? — üvölt végre elkeseredetten a gazda s mond még hozzá egy-két dühöst.

Nem kap választ. Csak látja, hogy ezek egymáshoz sem szólnak. Ha meg éppen valamelyik fehércseled mer megszólítani egy legényt, akkor már szinte kitor a zivatar. Oly kegyetlen szól vissza a legény, hogy bizony a tisztelendő úr is szívére venné, ha meghallaná.

Borzalmas hangulat ez. Olyan nyilvánvalóan a világ két sarka: férfi- és asszonynépesség zsembeskedik itt egymással, hogy attól tehet tartani, villára-bunkóra kapnak egymás ellen.

— Hujh, az a büdös szocializmus! — bujtogatja magát a gazda, s már közel jár hozzá, hogy a gula megüsse. — Nyilván az asszonyok gátolják meg őket valami forradalomból...

Itt-ott egyik-másik leányzó már el is bögi magát. A legények annál keményebbek és zordonabbak.

Az egyik végre felnéz iszonyú bánattal az égre. A fejét úgy kapja két marka közé, mint aki elhatározta az egész világ összeomlását... Odamegy a gazdához:

— Mondanék valamit, nemzeti uram.

— Hallom — merevedik gögösen a gazda.

— Vigye el, vagy vitesse el ezeket a rusnya népeket innen, míg baj nem lesz.

— Micsoda népeket?

— Hát ezeket a pelyvahordó lányokat.

A gazda majd hanyattlesik az ámulattól:

— Mi bajod velük?

— Hát csak nézze meg őket, gazduram! Látott már maga ennyire förtelmesen rettentő rút vászonnépet, mint ezek itt?... Kellőnek együtt ha három foga van, a'mán jól járt... A szóját nézze mindnek, azt a töpörödött szemét!... Hát vagy ók mennek innét, vagy mink!...

Ez volt ugyanis a szocializmus. Nem bírták el, hogy a gazda — céltatosan-e, vagy véletlenül, ki tudhatja? — a legcsunyább pelyvahordó lányokat szedte össze a határból. Ettől kedvelenedtek el egészen a dologtól...

A gazda nem hagyja magát:

— Legalább nem cicáztok annyit, oszt' többet dolgoztok!

Micsoda?!

A legény visszamegy társai közé. Ót perc múlva az egész legényhad vonult — másik lanya felé. Ahol — szebbek a lányok.

Bolond, pogányvonulás volt!...

A gazda jóformán még eszébe sem kaphatott, amikor már vagy félkilométernyiről zengett feléje a peckesen lépegető legények nőtája:

„Citra a kend háza vége,
Ragyás a kend lanya képe;
Adjá nekem kend a házat,
Megcsókolom a kend lányát.”

Most aztán utánuk fusson? Ott toporzékol a rettentően csalarászó leányhad előtt, amely sértett önérzetében természetesen kegyetlen szülköket küldött a gögös zsongári legények után:

— Hát belelek most mihez kezdek?

Nem kezdhetett egyébbhez, mint hogy — hasonlóan csunya legényeket kerített melléjük...

Igen takarítást sem ért még!...

Nagyon buta vagyok. Dícséretére válik, hogy szégyenli a megtévesztést. De ezen könnyű segíteni. Még van ideje s akár egy esti tanfolyamon tökéletesen pótolhatja azt, amiért annyira szégyenkezik. Lehetséges, hogy mire találkoznak, szépen, helyesen tud írni, gondolatait pedig nem kell szégyélnie, mert helyes gondolkodású leánynak ismertem meg levelei alapján.

Elhagyott menyasszony. Forduljon a Magyar Vöröskereszt központi irodájához, s levélben kérdezze meg tőlük, amit tőlem kérdezett. A cím: VIII., Baross-utca 15. Hűtlen vőlegénye után pedig ne búsuljon, hanem gondoljon arra, hogy éppen így elhagyta volna asszony korában is, esetleg már gyermekkel együtt, ha útjába került volna valaki. Így még maga előtt az élet s a családon okulva, külön férfit ajándékoz majd meg érzéseivel.

Szeretném boldoggá tenni. Barátnője szomorú példájából megtanulhatta, hogy dacol tönkre lehet tenni az egész életet. Ha csakugyan úgy érzi, hogy a férfi még ezek után is ragaszkodik hozzá, igazán elmondhatja az egész történetet ismerősenek s megpróbálhatja kibékíteni őket. De az is megeshetik, hogy az okatlan dac és haragtartás már teljesen elidegenítette a férfit.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, nevet és címet, mert enélkül a levélre nem válaszolhatok. Magánlevelet nem írhatok.

Fehérállom. Ha a férfi közeledni akarna, volna rá alkalmá is, módja is. Attól félek, így csak álmokat szövöget s közben a valóságos élet örökre elmegy köréből.

Évike. Sajnálom, hogy tervünk nem sikerülhetett, de magam is belátom, hogy egészen kicsi gyermeket nehéz felfogadni. Tartson kapcsolatot továbbra is az Országos Református Szeretetszövetséggel, hátha egyszer csak jelentkezik az a kis másfél-kétéves gyermek is Isten kegyelméből, akire annyira vágyik. Szeretettel üdvözlöm.

Menyasszony. A mai idők igazán nem alkalmasak nagy esküvők tartására s aki ezt tűzi ki házassága életcéljául, nem komoly, nem megbízható ember. Vigyázzon, mert nagyon nagy árat fizethet lelkiismeretlen kísértője szeszélyéért. Máris fizet, hiszen érzem: idegzetét teljesen megviselte a hosszú ideje tartó huzavona. Komoly, becsületes ember lakodalom nélkül is siet feleségévé tenni azt, akit szeret, mert szebb és díszesebb nem lehet egy esküvő annál, mintha két ember elmegy Isten házába s ott fogad egymásnak örök hűséget. Ott megtalálja a legmagasabb Vendéget, ennél többet nem nyújthat ezekre kerülő teközlás sem.

Piros rózsá. Sok férfi nemcsak a munkában fárad el, hanem idegeit annyira beleadja a most mindenütt fokozott munkába, hogy nem csoda, ha délután már nincs kedve külön elfoglaltságot vállalni. Viszont az is nagy probléma, hogy a házimunkával, foltozással, javítgatással elfoglalt asszony hogyan kösse le ilyenkor az unatkozó férjet? Mert az nem megoldás, hogy házon kívül keressen szórakozást s lassanként az ivás, vagy még ennél is rosszabb pótolja számára az otthonot. Sajnos, úgy látszik, nem gondolt arra soha, hogy hosszú évek alatt lelki kapcsolatokat építsen kettőjük között. Ha ez

megtörtént volna, ha jó könyveket olvasnának, rádiót hallgatnának, még jól is esnek a férfinak az otthoni csend, a feleség halk tevékenysége, a lámpa fénykörében megcsillanó tű mozgásának követése s megértése, hogy az asszony is robotol egész napon át, neki is szüksége volna szórakozásra, de nem mehet, mert ma mindenkítől fokozott munkát kíván az élet. Csendes beszélgetéssel szebben el lehet tölteni a délutánt, mint bármilyen házon kívüli szórakozással; ha meg egy-egy sétára is szakít idejéből, akkor igazán gyorsan telik az a néhány szabad óra. Próbálja meg valahogy ilyenformán berendezni életüket, még akkor is, ha most fárasztónak érzi, hogy ezzel is törődnie kell. A közös jövőről van szó s ilyenkor az asszony felírassa magát fátsultságából, kilép a mindennapok gondjából és csodákra képes. Már az is jó jel, hogy meglátta a veszedelmet és segíteni kíván. Adja Isten, hogy ez sikerüljön is.

Zsófia. Ha figyelemmel kíséerte soraimat, láthatta, hogy ételreceptek közlését nem iktathatom be rovatomba. Annyi jó szakácskönyv van s a napilapokban is mindig találhat kipróbált, megfelelő tanácsokat kérdésre.

Szenvedésre születtem. Áldozatos élete nem talál méltánylásra s mégis azt ajánlom, maradjon meg annál a vigasztalásnál, melyhez jó érzései vezették. Könyvek, természeti szépségek felüldítik még a legsivárabb életű embert is és nincs szükség álbarátnőkre, akik meghallgatják — de azonnal kárörömmel tovább is pletykálják panaszait. Kerülje az ismerős férfit is, hiszen gyermeke van, s neki tartozik az ottmaradással. Hátha háború után csakugyan jobbra fordul az élete s a szörnyű légkörből kiszabadulva, mégis megtalálja a nyugodt, egyenletes életet? Szeretettel üdvözlöm.

NŐKRŐL A NŐKNEK

Írja: HATTYASY KATALIN

VÉGTELENSÉGIG

Le lehet egyszerűsíteni a modell szabását, de legyünk őszinték: ez a végtelen, minden dísz nélküli egyszerűség csak akkor szép, ha a ruha anyaga maga gyönyörködtetően szép, finom, tiszta gyapjú, vagy tiszta selyem s a modell — új. A manapság gyakori alakításoknál sokkal helyesebben tesszük, ha alkalmazunk némi díszít a régi szövetekre, selymekre, mert ezek igencsak segítenek eltakarni az anyag régi mivoltát eláruló toldásokat, esetleg kopottas részeket, amelyeket a legjobb akarat mellett sem sikerült kikerülnünk a szabásnál.

Magától értetődik, hogy a divatszakma alakításokban bővelkedő korunkban gondoskodott kellő számú és változatos díszítőelemekről is. Erre szolgál a sok zsinorozás is, amellyel bárhol díszíthetjük a ruhát, éppen ott, ahol szükség van a zsinorozás jótékony takarására. De érdekes az a különböző régi fekete anyagokból összetoldott ruha is, amelyre tervezője, különös tekintettel a toldások ékalkában való találkozására, fekete pettyekkel festett piros bársony, diónagyságú katicabogarakat helyezett el. Érdekes és ötletes díszítőelem lehet a kombináció is. Kétféle, sőt háromféle anyagból is készülnek az új ruhák, még pedig nemcsak az „új”-nak nevezettek, hanem a szalonban valóban új modellként szereplők is.

Két fehér blúz. A baloldalt szegőzés, esikébet és mügyöngygombos díszít, a jobboldalt a zsinór és fodor (Haus der Mode, Bécs)

A díszítőelemek közé kell sorolnunk a valódi ékszereket is. Igen sokan helyezkednek ugyanis arra az álláspontra, hogy az ékszerek részére a legjobb óvóhely, ha állandóan hordjuk s így mindig magunknál tartjuk őket. Így került sor arra is, hogy egészen egyszerű, angol ruhákhoz meglepően sok ékszert hordanak a nők, holott ezekhez a ruhákhoz azelőtt legtöbbször csak néhány angolos faékszert, vagy hamisékszert hordtak, inkább klipszeket, mint brossokat.

Bertram von Hobe berlini kollekciojából: elegáns fekete délutáni ruha, sárga, fekete pettyes díszlet. A háttérben fehér gyapjúkabát, lágyan eső kepujjakkal, kapucnival, esomózott díszítéssel.

Közeljük olvasóink ruhaalakítási ötleteit

Folytatjuk múlt számunkban megkezdett beszámolóinkat arról a hatalmas, beküldött anyagból, amellyel olvasóink halmoztak el bennünket. A ruhaalakítási ötletek között valóban akad néhány olyan, amely jó szolgálatot tehet az alakításra most készülőknek. Régiből újat — hogy ez a fából vas- karika sikerüljön, ahhoz ugyancsak sok izléses ötletre van szükség. Íme, most is közlünk néhányat:

Tengerészkek selyemből készült tavaszi kosztüm-ruha, egyecntis fehér paszpóllal (Horn-modell, Berlin)

legalább néhányunknak, mely nem akadályoz a mozgásban, munkában, csákányozásban. Térdigérő, elég bő nadrágot varrtunk magunknak ócska anyagból mindnyájan s ebbe belegyűrjük a szoknyát, ha az óvóhelyen vagyunk. Ezenkívül felfejtettem négy pull- over-t és kabátkát kötöttem az anyagából, mert így könnyebben ráhúzható a ruhára s ha nem kell, még nagy retikülben is elfér, magunkkal hordhatjuk bármikor, ha pincébe megyünk, ráhúzhatjuk a ruhánkra, még ott, a helyszínen is.

Beküldte: Baranyi Zoltánné, Miskolc

Berlini modell: fehér selyem tűzött kosztüm, fehér turbánnal, fekete pulloverrel és kesztyűvel. A szoknyát alul Maeander-minta díszíti (Horn-kollekcio) (Bója Lenke rajzai)

**ruha-
ötleteit**

megkezdett
beküldött
moztak el
tek között
ly jó szol-
készülök-
fából vas-
csak sok
e, most is

Az egyik
kkben ol-
t azt a
megjela-
hogy az
filmmü-
nk az alakí-
rder. Nos,
zem, a ci-
en én is
nevezhe-
tagam an-
g volt még
yám ha-

pepita
szoknyája,
nykor a föl-
örte. Most
n lett be-
mindenki
dálja a
anyagot.
ttel arra,
zunk fér-
vétel nél-
nd állás-
nnak s így
s nappali
adás ese-
rólag nők
ódnak a
n, az ala-
épzés után
ról is kel-
ndoskod-
ogy olyan
legyen,
akadályoz
yozásban.
unk ma-
an s ebbe
vóhelyen
egy pull-
nyagából,
a ruhára
is elfér,
ha pin-
ruhánkra,

Miskolc

kosztüm,
kesztyű-
ta díszít-
te rajzai)

Átkötöttem nyolcéves, még termé-
szetesen régi, jó anyagból készült kosztü-
möt. A szoknya szürke, de mivel most
bővebb szoknya a divatos, nem volt elég
az anyagom. Így piros fonalat vettem hozzá
s azzal keresztben csikoztam a szoknyát.
A szoknya csikjai kétujjnyi távolságra
vannak egymástól. A kabát sötétkék, az
összhang kedvéért ebbe is kötöttem piros
csikokat, de ide már nagy távolságokra
elosztva, összesen csak négyet. Régi sötét-
kék nagyszélű kosztümkalapomat viselem
hozzá.

Beküldte: Mályás Ferencné, Zalaegerszeg

Ajánlom mindenkinek, akinek aránylag
karsú dereka van, de széles csipője, hogy
kétféle anyag kombinálásánál válassza azt
a fazont, amit most én készítetttem: Közép-
kék régebbi szövetruhámot kihíztam, most
csak ráncos szoknya lett belőle. A ráncok
csak elől vannak a szoknyán, oldalt sima
és kissé harangszabású. Csináltattam hozzá
kislányom kinőtt, mályvarózsaszínű szövet-
ruhájából pruszlikszabású, hosszujjú blúzt,
elől spieckkel, kétsoros gombolással. Igen
jól hat.

Beküldte: Csiky Józsefné, Budapest

Régi fekete szövetkabátomat kihéleltem
kétsoros művatelinnal s letűzöttem pap-
lanszerűen, négyszögekben. Nagyon jó, me-
leg kabátom lett így. Fekete szövetruhámot
pedig, amelyet, sajnos, cigarettával ki-
égettem, úgy alakítottam át, hogy két
hatalmas zsebet tettem rá s ez tartarta
az égési foltot, a nyakára pedig keskeny
fehér pikégallért tettem.

Beküldte: Dr. Négyes Istvánné, Budapest

Kedves Délibábi! Egyik barátóm, aki
évekig élt Párizsban, nagy utazási nehéz-
ségek és eltulodások miatt csak most jött
haza. Érdekes beszámolót adott mindjárt
a leghasznosabb párizsi háborús divatból.
A kirakatok állítólag tele vannak valami mos-
ható, műkaucuk-féle gallér-kézeltő garni-
turával, természetesen a legmodernebb fa-
zonokban. Ezenkívül, mint különös újdonsá-
gról számolt be a durva szalmafonású
gallérokról, kézelőkről, melyek bőek és
legtöbbször könyök fölött közvetlenül van-
nak. A szalmagalléroknak, amelyeket ter-
mészetesen nem kell, sőt nem is lehet mosni,
legnagyobb sikerük naturszínben van.
Ugy hirdetik, hogy ha hepiszkolódtak,
átlakkozhatjuk könnyűszerrel.

Beküldte: Dr. Huszta Ödönné, Budapest

1. Kék vászon kantáros, hólos szoknya, piros-fehér kézikötésű pullóverrel. 2. Divatos tenisz-
ruha rövid harangos szoknyával

TITOKZATOS ÁLMOK

IRTA: CSOMORKÁNYI PÁL

A lelki élet csodálatos titkairól beszélgettek. Telepátia, okkultizmus, pszichopatólógia — hangzottak a különös értelmű szavak, bár az uradalmi kasznár, a járásbíró, meg az árvízszabályozó mérnök valamenynyien együttvéve is vajmi keveset tudtak effajta misztikus dolgokról... Antoni bíró úr az álmokról beszélt, hogy azok néha milyen felelmetesek.

— Én egyszer azt álmodtam — mondta, — hogy meghaltam, eltemettek és a sírban életre ébredtem. Rettenetes volt. Jajgattam hangosan s akkor megzörgették a koporsót. Persze, Ábrissné, derék háziasszonyom ébresztett föl késő reggeli álmomból. Azóta nem akarom otthagyni azt az öreg legény-szobát. Ábrissné a halálhöl ébresztett föl...

A kasznár is elmondott valami borzalmas álmot. Vadászatban volt álmban és vad helyett órá lövöldöztek, még pedig igen furesa körülmények között.

— Körvadászatban fához kötöztek a hajtók — beszélte. — Szokás volt ez akkori szórakozásainkban. A legszenvedélyesebb vadászt fához kötötték, elébe hordták a legjobb ételeket, italokat, legyverét elvették s ő lakomázhatott órákon át, csak éppen nem vadászhatott... Álmban így kötöztek oda engem is, de aztán lövöldözni kezdtek rám. Egyik golyó a combomat szakította, másik a gyomromba, némelyik meg a szívembe, vagy a homlokomba esapott s úgy ömlött belőlem a vér, mint a száz helyen lékezt hordóból az ital. És minden sehem szörnyűségesen fáj... Azóta nem is mentem körvadászatra!...

A vidéki nagyvendéglő fülledt őszi éttermében így folyt a beszélgetés a titokzatos téma körül. Közben a sárhelyi arénában legördült a függöny s ezután hamarosan megnépesült a Fekete Sas étterme. Eljött a primadonna is és megzendültek a cigányok hangszerei. A kasznárék is bent a sárkaszatnál, hamar megfeszültek a lelki rejtelmekről. Valaki a másik asztaltól átbeszélt hozzájuk, hogy így az öreg komikus, meg úgy a fiatal felesége...

Nevettek.

— De hol kékis Humor Dóri? — vette föl a kérdést vidor képpel a kataszteri mérnök.

Azami! Hogy nem jön már, aki hiányzik a törzsasztal mellől. Sebess Adorján úr, a polgári iskolai tanár s ezenfelül az Alföldi Tárogató felelős szerkesztője, a sárhelyi Mark Twain, a helybeli nagy neveltető, a Humor Dóri.

— Dében láttam az utcán — szölt a bíró. — De olyan különös volt, kedvetlen, fanyarképű, amilyennek még sohasem láttam. Valami baja lehet.

— Baja? De hiszen elvicedt az maga mellől minden bajt!

— Ihol-e! Már jön is.

Adorján úr csakugyan vonult már befelé, keresztül a teremen, odaköszönt minden asztalhoz, de még csak nem is mosolygott, hanem fáradtan leült a barátai közé.

Azok csodálkozva nézték, mi lehet vele.

— Talán beteg vagy, öregem? — kérdezte valamelyik.

Humor Dóri az eléje tolt pohár felé nyúlt. És megszövalt:

— Soha életemben nem voltam még szomorú, csak ma. Olyan álmom volt az éjjel, azután meg olyasmi történt odahaza, ami egészen feldúlta az agyvelőmet. És nem megy ki a fejemből. Egész nap kínozt.

Ivott.

A mérnök, a bíró, a kasznár megdöbben tekintettel villant össze. Mit? Hát ez is azzal jön? Az álmával? És éppen most, amikor ők is az álmok titkain vergődtek itt?

— Nos, itt van a telepátia! — ütött az asztalra Somogyi mérnök, de a kasznár, cselt gyanítva, a szerkesztő felé hajolt.

— Te, Dóri. Nem hallgatóztál te az imént valahol?

Dóri azonban másfelé járt a gondolataival s figyelembe se vette, amit azok beszéltek. Csendesben megszövalt:

— Almomba kisgyerek voltam, éppen akkora, mint most az én kislfiám, és éppen olyan voltam, mint ő. És, képzeljétek el, vele játszadoztam az udvarunk homokjában, vele, a faeszkámmal, én, a kis gyerek... Nagyon hideg volt, apró kezünk kivörösödött. És vájtuk a homokot.

— Nagyon hideg van, Tibi — szöltam és mindkettőnknek kicsordult a könnyünk.

— Megállj, majd meleg lesz mindjárt — mondta ő vacogva és beszaladt a házba. Kihozott egy pálinkás butykost, az én mostani butykosomat, teli pálinkával és akkor inni kezdtünk, felváltva. Nagyon hamar lerészegedtünk és összevesztünk a pálinkán. Összeverekedtünk. Téptük, martuk egymást. Egyszerre Tibi felsikoltott és rémülten elugrott előlem. Reszketve hámult rá.

— Mi az? — kiáltottam. — Nem mersz tovább?

— Nézd... Nézd — dadogta ő.

És valahonnan egy tükröt vett elő és elébem tartotta.

Belenéztem. Galambpász voltam és könnytől maszatos gyermekarcomon három-négy helyen is patakzott a vér. Felzokogtam.

— Feleségem felrázott álomból. Ijedten hajolt az ágyam fölé: „Mi az? Ugy sírsz, mint a gyerek. Mit álmodtál? Csupa könny az arcom!”

OK

el az maga
lt már he-
szönt min-
is mosoly-
aratai közé.
lehet vele.
n? — kér-
r felé nyúlt.
oltam még
om volt az
ot odahaza.
előmet. És
nap kínoz.
megdőbhent
? Hát ez
ppen most.
gödtek itt?
— ütött az
a kasznár,
elő hajolt.
zítál te az
gondolatai-
szok beszél-
am, éppen
, és éppen
szeljétek el,
k homokjá-
sis gyerek...
k kivörösö-
— szótam
könnyünk.
mindjárt —
t a házba.
ost, az én
línkával és
. Nagyon
vesztünk a
ptük, mar-
sikoltott és
tve hámult
Nem mersz
a ő.
rett elő és
a és könny-
három-négy
okogtam.
mhol. Jedd-
supa könny

MEGJELENT A

MODENWELT

tavaszi száma!

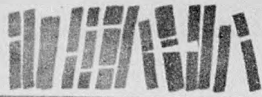
Berlin és Bécs ismert divat-
lapja, a „Modenwelt” leg-
újabb számában számos szí-
nes oldalon mutatja be az
európai divat tavaszi alko-
tásait. Gazdag a választék
egyszerű és elegáns ruhák-
ban, kabátokban, kosztü-
mökben, munkaruhákban és
bájos gyermekmodellekben
Ezekon kívül a lap számos
divattanáccsal, érdekes kézi-
munkarajzokkal az „Ultra
szabásminták”-hoz pedig
magyarnyelvű magyaráza-
tokkal szolgál olvasóinak.
A legújabb füzet már kap-
ható minden folyóiratárusi-
tónál. Ára P 1.90. Előfizet-
hető az „Ibusz”-nál: Buda-
pest, V. Akadémia-utca 10.

— Alig bírtam kilihegni magamból a nagy idegnyomást. És alighogy el kezdtem mesélni, hogy mit álmodtam, egyszerre följajdult a fiú, Tibi. Odaugrok az ágyacskájához. A gyerek eltorzult, verejtékes arccal vergődik, nyöszörög...
— Ijedten fölébresztettem kegyetlen álmából. És ahogy nagynehczen magához tért, rám meredt egy pillanatra, aztán lehunyta a szemét, összetette két kezét és szepegeve imádkozni kezdett: Én Istenem, fölébredtem, Te örködtél én felettem...
— És most jött az a perc, ami úgy összerázott, mintha villám csapott volna a családi szobánkba. Kinyílt az ajtó és belépett a eselédány. Kis tálcán hozta az én szokásos reggeli konyakomat. Tibinek torkán

akadt az imádság. Sikoltva leugrott az ágyról, neki egyenesen a lánynak, lekapta a tálcáról a pálinkás poharat és vad dühvel a padlóhoz vágta.
— Megdermedve néztük. A gyerekből felszakadt a keserves, hosszú zokogás. Odatántorgott az anyjához... Mire lecsillapult, csak arra emlékezett már, hogy valami irtózatosat álmodott a pálinkáról...
Humor Dóri nagyot sóhajtott:
— Én... én tudom, mit álmodott. Azt, amit én álmodtam, bizonyosan azt... De hogy lehet ez?
Mindnyájan a saját gondolataik zavaros mélyébe süppedtek. Ugy ültek ott a titok árnyában, mint félnék gyermekek az alkonyati szoba mélyén.

Delibáb

Delibáb

KÖNYV

Nadányi Zoltán : GYERTEK, ÉNEKELJÜNK

Derűs, napfényes, őszi táj ragyogtatja csillanásait felénk Nadányi Zoltán verseiből. Pallellájának színei: az őszi bór, a piros levelek, a surranó szelld szel ezüstje. A költő új kötele azt a változatosan arcol mutatja, mely régi verseinek tükrében is ott él s a hang is hű maradt azokhoz, melyek köllészetét jellemezték. A megörökített hangulatok párhuzamosan üde frissége, kékegű, klasszikus fiatalság zeng, harangoz, énekel ezekből a versekből. Költő Nadányi Zoltán, ennek a rangnak mindenértékálló díszével és új verskötele nemesak neki szép meddília, de vigasztalás mindazoknak, akik ma is hívei az igazi magyar lírának.

Gy. L.

Turi Turgonyi András : ÖSSZEL-KEZDŐDÖTT

Turi Turgonyi András, a tehetséges fiatal író és újságíró az elmúlt évben tűnt fel „Átok” című regényével s egy novelláskötetével. Tiszta nyelve, esztendő stílusa, színes fantáziája egyik legrokonszenvesebb írónkává tette. Új regénye bordószínű, szomorkás hangulatú őszi világban indul, hőse egy csendes, szürke kis bankpénztáros, aki a szerelem és becsület között ingadozva valóságos kálváriát jár. Nagy szerepet játszik a regényben egy különös motor, amely talán egyedül hangolja a mindvégig érdekes cselekményt. Turi Turgonyi András egyike legreményteljesebb elbeszélőinknek. Könyved hangja, hangulatának komolysága, halk, finomhangú lírája, témáinak sokfélesége a legkomolyabb reményekre jogosítja. Új regénye mindvégig érdekes, eseményekben gazdag, szórakoztató olvasmány. Halk szerelmi motívuma tiszta és regényes. (Takács kiadás.)

d.

Kovács Ágnes : KALOTASZEGI NÉPMESÉK

A magyar népmesekincs kimeríthetetlen gazdagságából gyűjtött össze újra két kötetre való anyagot fiatal, tehetséges népmesekutatónk, Kovács Ágnes. Kalotaszeg egy kis faluja, Kelesd a színhelye a gyűjtésnek. Ez a kis falu elég távol esik a várostól is s az idegenforgalomtól is, s így még a legjobban megőrizte eredeti hagyományait s még aránylag a legkevésbé érintette a városi kultúra. Ebben a kis faluban ma is eleven társadalmi funkció a mesemondás s a mesemondó szorosan hozzátartozik a falu életéhez. Ennek a kis falunak a mesemondói száján élő mesekincs nemesak a szakértő kutató részére kimeríthetetlen kincseshánya, hanem a laikus közönség részére is komoly irodalmi élményt jelent. A magyar népmesekincs minden szépsége, gazdagsága, fordulatosága, a fantázia esodálatos szárnyalásával teszük olyan élvezetes olvasmányú és nagy élményű. (Az Eggetemi Magyarságtudományi Intézet és a Franklin-Társulat kiadása.)

Cholnoky Viktor : TAMMUZ

Harmineöt év után újra megjelenik Cholnoky Viktor első elbeszéléskötete, amely most mintegy a teljes feledeésből támasztja fel a modern magyar irodalom e különös és egyedülálló nagy tehetségét. A Franklin-Társulat a közelmult néhány nagy írójának legszebb műveit egymásután új kiadásban jelenteti meg, s a kritika és olvasó egyaránt hálás elismeréssel fogadta ezeket az újonnan felfedezett és nagyértékű könyveket. A sorozat nem lenne teljes Cholnoky Viktor különös fantáziából született, humort, groteskséget, romantikus borzongást, s a képzelet legmerészebb szárnyalásait magukba egyesítő elbeszélései nélkül, amelyek egy emberöltő elmúltáival remekműveknek bizonyultak.

MAGYAR ZENEI ALMANACH 1944.

A magyar zeneélet régi hiányát pótolja az első zenei almanach, amely 400 oldalon, díszes kiállításban nemrég hagyta el a sajtót. Papp Viktor kitűnő szerkesztésében és elsőrangú szakírók közreműködésével beszámoló az elmúlt évad kimagaslóbb zenei eseményeiről, időszzerű tanulmányokat, ismertetéseket közöl s felüli az ország magyar zeneművészeti és zenetudományi intézményeinek leírását.

Gedényi Mihály : PESTI ÉNEK

Gedényi Mihály szerelmese Budapestnek s ez a szerelme és rajongása vezette tollát a regény megírásakor. Egy öreg postás vállá fölött betekint a város végén álló házba és a könyv lapjain egymás után elevenednek meg a ház lakói. Asszonyok, férfiak, öregek, fiatalok, jölkérésők és földhöz ragadtak egyformán. Az író elbeszélése nyomán mintha csak üveggé válnának a falak: új és új meglepő, váratlan titkokkal ismerkedünk meg. A regény minden költői szárnyalása mellett is az alakok megfestésében Gedényi Mihály a földön jár. Nem elrajzolt típusokat ad, hanem a mai Pest jellegzetes alakjait rajzolja meg, de olyan szerencsés kézzel, hogy a regény szereplői valóban a mai fővárost képviselik.

Olvasás közben úgy érzi az ember, hogy ezt a mesét maga az élet produkálta, az író csak költői nyelvvel és rajongó szívvel melegítette vonzó regénnyé. Gedényi Mihály harmadik regénye: a Pesti ének komoly figyelmet és elismerést érdemel.

ÉK

tagságából
tehetséges
és jaluja,
távol esik
legjobb
egkevesbbé
is eleven
szorosan
k a mese-
kutató ré-
közönség
népmese-
a fantázia
asmánnyá
udományi

Jelenet az „Eine Nacht Fertig Briefe” e. daljátékából

BERLIN—MÜNCHEN

MAGYAR-NÉMET SIKER A NÉMET SZINPADOKON

A berlini és a bajor vidámság és kultúraszereget, nemes kedély és jó humor sok tekintetben közeláll a magyar természet-hez. Ennek újabb bizonyítéka, hogy a berlini és a bajor szinpadokon közös német-magyar szerzeményű darabok futnak nagy sikerrel.

Miklóssy Tibor és Hans Höhle az a két tehetséges szerző, akinek az „Eine Nacht Fertig Briefe” és „Liebe Mädchen” című daljátékát egyszerre mutatták be nagy tetszés mellett a berlini és müncheni szinpadokon.

Az „Eine Nacht Fertig Briefe” abból az alaptételből indul ki, hogy a szerelmes levél mindig szerencsétlenséget hoz. Persze, ez a kiindulópont nagyon meglepő, éppen ezért érdekes történetekkel és fordulatokkal illusztrálják furesza megállapításukat a szerzők — mesében és zenében egyaránt. A frontkatona, Paul Kemp itt a főhős, aki min- denképpen boldoggá teszi. Paul Kemp végülis szabadságot kap és a személyes találkozás boldog pillanatai mindent kiegyenlítenek. Az egész történetet a remek zene ágyazza be a legjobb mese keretébe. Ralph Benatzkynak különösen egy új modern zeneszáma sikerült.

Miklóssy Tibor dr.

Ugyancsak tőlük való az a másik újdonság, amely müncheni szinpadokon fut „Liebe Mädchen” címen. Jutta Bornemann játssza a főszerepet, akit éppen fiatal lány korában hagy magára a váratlanul meghalt, nagyon szeretetreméltó apja.

Az apját imádó leány ebben a lelkiállapotban nagyon elkeseredett és magárahagyott — mindenkit ellenségesnek tart, de fiatalossága, töretlen életenergiája mindenen átszeli.

A bemutatót nagy közönségsiker kíséri, de a sajtó sem sajnálja az elismerést. A müncheni bemutatón a magyar kolónia vezetősége teljes létszámban megjelent.

—y—

„Liebe Mädchen” e. daljátékából
Jutta Bornemann és Heinz Hün

első zenei
nemrég
ésében és
elmúlt
tanulmá-
magyar
leírását.

szerelme
Egy öreg
zsa és a
ház lakói.
s földhöz
ltha csak
atlan tit-
szárnya-
ri Mihály
mai Pest
és kézzel
épviselik.
a mesét
lvével és
yi Mihály
met és el-

A garabonciás diák

IRTA: KÜRTHY MIKLÓS

Aralás ideje volt. Érett kalászbá szökken a búza és az Uristen ajándékul adta az embereknek. Forrón tűzött a nap és az országúton fekete-köpenyeges férfi ballagott. Széleskarimájú, fekete kalapját kezében löbáltta és nehéz léplekkel rólta az utat. Nem először járt Magyarországon, amióta odahagyta a kékegű Veronát. Veronában mindig mosolygott az ég, meg mosolygott rá egy fekete-hajú, tüzesszemű lány. Csak órámosolygott és azt mondta, szereti. Ő meg boldog volt, nagyon boldog. Aztán... egy nap jött a másik. Pénze volt. Egy nyári estén azt sulogta a lánynak:

— Légy az enyém. Selyembe, bársonyba öltöztetlek, ékszerrel veszek, amennyit csak akarsz.

Fiametta pedig ráemelte tekintetét, lobogó veletl a szeme és azt mondotta: igen.

És otthagya őt. Elment azzal a mássikkal, azzal az idegennel, akinek pénze volt és ékszerrel, meg selyemmel ígért neki. Hiába kérte, könyörgött, hogy maradjon, a lány hajthatatlan maradt.

— Fiametta, hát nem szeretsz már? Hazugság volt az egész?

Az pedig nem szólt semmit, csak furcsán

nevetett. Másnap reggel eltűnt azzal a mássikkal, senki se látta löbbé.

Mario is nekiindult harmadnap a világnak. Köpenyén, meg kalapján kívül semmit sem vitt magával. Nem tudott volna tovább azon a helyen maradni, ahol boldog volt. Bárhová ment, minden arra emlékeztette, ami elmúlt és nem jön vissza sohasem.

ALTATÓDAL

Csitt, kiesikém! Most már aludni kell, az angyalok különben nem zenélnék ezüst eiterák bársony húrjain. Ha rossz vagy menten megbollik az ének s lesz esúnya zaj és bántó hangzavar, aludj fiam, Anyuka betakar. Ugye, már hintáz a tündérhajó, esillaglámpással törpék integetnek, álomországban mesetengeren, ugye jó lenni kiesi Gullivernek? Amit az élet egykor elrabolt gyermekszívedtől most kell megkeresni. Jó kisfiúknak varázskuleslyukon még beszabad a mennyországba lesni. Fehér kápolna még a mosolyod benne az öröm halk harangja esenget, még messze van a könny, a szenvedés pillangó szárnyak rejlik a szőrelnet. De már rád felhőz a szomorúság, látom pilládon, pedig álmodol. S kezemben lassan míg halad az éj, fehér papíron megindul a toll. S még nem neked, az életnek mesélek, hogy felejtse, ha bántani akar, mert minden dallal és minden mesével esitt, kiesikém, Anyuka betakar.

Ámon Ágnes

Meggyorsította lépéseit, mert az alkony már lassan az utak fölé lopózott. Hirtelen, régmúlt messzeségből villant agyába a szó:

Felejteti. Igen, felejteti. De hát lehel? Nem, nem lehel feledni, ami volt. Akármerre jár, akármit tesz is, a lány képe most is itt van a szeme előtt és benn izzik az agyában.

Délibál

öt éve már pedig. Marió megállt és felnézett a csillagokra. Istenem, milyen különös módon alakulnak sokszor az ember útjai! Ki tudja, mi lesz vele is? A csillagok nem jeleltek, csak bátorítónan ragyogtak a földre.

Délutánra járt az idő és Mario szemébe tűnt a templonforony. Amikor a falu határába érkezett, lerázta magáról az út porát és megindult a faluba. Tenyerét szájához illesztette, löcséért formált és úgy kiállotta: chiromantia! chiromantia!

Elmosolyodott. Bizony, sok szépet kell majd jósolnia az embereknek. Boldogságot, szerelmet, meg mindent, ami jó. A falun végigharaszant a hangja: chiromantia! chiromantia! tányérjósítás! tányérjósítás!

Az emberek kiszaladtak az útra a kiabálás hallatára, úgy hallgatták Chiromantia! chiromantia! — hangzott és lázasan repült a hír szájról-szájra: itt van a garabonciás gyiák! Meggyűtt jósulni!

Kis csoportokba verődtek össze az úton, úgy bámulták a lassan közeledő, fejleghajító köpönyeges embert. Az meg csak jött és arcáról eltűnt a bánat. Vigasztalban mosolygott mindenkire. Szinte ott volt a tekintetében: ne féljete! Jól mondok mindenkinek, mert tudom, hogy nagy szükségtek van rá!

Ahogy elhaladt a házak előtt, mindegyik udvarba behatolt. Szembeállak vele, szorongó arccal, kis félelemmel várták a jóstalat. Hogyne, hiszen a jövőről volt szó. A tilkos vágyaikról. Aztán, amit a gyiák jósul, annak igaznak kell lennie, mert hát ő csak igazán ismeri a jövőt. Ugy is illik, hogy ismerje, azért tudós ember.

Ő pedig mosolygós arccal jósolt mindenkinek szépet. Amit gondolta, hogy kívánnak. Mert minden ember arcára rá van írva a kívánsága. Jósolt egészséget, bűzöt, jó aratást, bő termést és még sok mindent.

Az egyik udvaron fiatal, pirosarcú lány állt elébe.

— Gyiák úr... jósuljon mán... nekem is valamit. Aszongyák... kend tudós ember. De csak az igazat mondja! — nyujtotta feléje tenyerét.

Mario kezébe fogta azt a kérés, agyondolgozott tenyerét és a lány szemébe nézett. Kék volt az a szem, tiszta és ártatlan, akár az ég. Hogyne jósolna ő ennek az ártatlanságnak mindent, amit csak szemé-szája kíván — gondolta.

Aztán elkezdte lassan, tört magyarsággal: — Látok legényl... szép, derék... legényl... elveszi... szeretik egymást... boldogok lesznek... nagyon... összet... férje lesz... gyerekek lesz... sok gyerek... szépek, egészségesek... mind... kislányok... kislányok...

A lány meg kipirult arccal, szégyenlősen hallgatta és Jósokára gondolt, az uraság szép szál kocsisára, aki vasárnap úgy méresztette rá a szemét a templomban, hogy azt hitte, elsüllyed szegyenében. Istenem, ha elvonná! Az övé lenne, aztán lennének gyerekek, akiket olyan jó dajkálni, meg becézni! De gyö-

9 kilót híztam,

pedig csak néhány hete szedem a HERKULES tápport, Ezáltal lett teremtem esinosabb és ruháim gyönyörűen simulnak tökéletes alakomhoz. — Ezeket írja nekünk hálás vevőnk, T. ENA kisasszony. — Tegyen Ön is egy kísérletet a fényesen bevált „HERKULES” tápporral, mely

a kakao és esokoládé táperejével egyenértékű. — Nem gyógyszer! Ize kellemes, természetes tápanyagokat tartalmaz. — HERKULES-t előszoretettel fogyasztják nemcsak túlsóvány, hanem nagyon sokat dolgozó egyének is, mert fokozott munkabírást eredményez. Ha nincs tej, teával is fogyasztható. Két csomag ára 5.80 P, négy csomag 9.50, hat csomag (családi csomag) 11.50 pengő. Megrendelhető kizárólag „VALÉRIA” vegyipar Budapest, VI., Szendy-utca 22/R. H. 143.

nyörő is feleségnek, meg anyának lenni! Bárcsak igaz lenne, amit jósult a gyiák!

Az meg tovább ment és tovább jósolt, mindenkinek, aki akarta. Jósolt Jósokának is, az uraság kocsisának, akinek szívét valami édes melegség öntötte el és a templombeli lányra gondolt. Hát bizony... szép is volna, ha hozzájönne! Boldogok volnának! és gyerekeik születnének! Az ő gyerekeik lennének! Kellőjüké!

Aztán megkérdezte a gyiákol, mert szívében majdhogy túl nem csordult a boldogság:

— Mondja... csak, ugye kendnek soha sincsen semmi bánata? Mán onnan gondoltam, merthogy mindig mosolyog.

— Nem, nekem valóban nincs bánatom — jelelte Mario és továbbment.

Az éjjeli már rávetette jályát a falura, amikor a gyiák, zsebében aprópénzzel, visszafordult az útról és egy pillanatig nézte a falut. Eszébe jutott, amit pár órával ezelőtt mondott: nekem nincs bánatom. — Igen, neki nem szabad mutatnia a bánatát, mosolyognia kell, hogy az emberek elhiggyék azt a sok szépet és jól, amit mond nekik. A bánatot sokszor el kell takarni. Eleinte fáj, később megszokja az ember.

Ezt gondolta Mario és megindult az úton, miközben a hold, meg a csillagok békiően ragyogtak feje felett és a falu egyik házaeskájában egy kislány álmodott az uraság doliás kocsisáról, meg a gyerekekről, akiket olyan gyönyörűség dajkálni és elringatni. Olyan jó anyának lenni!

Másnap reggelre Mario a következő faluba ért és újból felharsant a kiáltás: chiromantia! chiromantia!

Az emberek összefutottak és szájról-szájra repült a hír:

Meggyűtt a garabonciás gyiák!
És Mario már újra mosolygott...

A DÉLIBÁB HUMORA

Nem fordulhat elő

Fiatal művész találkozik barátjával az utcán. A művész elkésérgi a baját.

— Képzeld, ma reggel a feleségem a kávéskannát a fejéhez vágta.

— Szörnyű. Szerenese, hogy ez nálunk nem fordulhat elő.

— Nem veszekedős a feleséged?

— Veszekedős, de mi évek óta nem iszunk kávé.

Különös betegség

— Hallottad, hogy Szántó beteg?

— Mi a baja?

— Egyáltalán nem tud emelni.

— Mi a joglatkozása?

— Háziúr.

ANYAKÖNYVVEZETŐ ELŐTT

— Itt csak „Igent“ vagy „nemet“ lehet mondani fiatal ember. Más választás nincs. (Politikén)

Idegcsillapító

— Használt a férjének az az új idegcsillapító, amelyet múlt héten rendeltem neki.

— Ellenkezőleg. Majdnem megütötte a guta, mert öt pengőt kellett kiadnia érte.

Önzetlen ember

— Önzetlen ember ez a Zebegényi. Minap egy barátját teljesen talpraállította.

— Ki volt az a barátja?

— Azt nem tudom, de látam, amint kiesett az egyik koesma aftáján.

Életmentés

A sötét külvárosban Csin-csák urat megállítja egy zord-képű alak.

— Uram — mondja, — adjon száz pengőt. Ezzel az összeggel megmentheti egy tisztességes, ártatlan ember életét.

— És még van mersze magát tisztességes ártatlan embernek nevezni?

— Nem az én életemről van szó... A magáérol.

Új eseléd

Az írő lakásán hosszan csengelnek. A háziúr dühösen megy ki a konyhába. Az új eseléd éppen egy vaskos regényt olvas.

— Hogy tud nyugodtan olvasni, amikor csengelnek? — kérdi mérgesen.

— Oh, engem nem zavar a csengelés — feleli az új eseléd.

Érdekes kérdés

— Öregem, én olyan jól alszom, hogy este alig vagyok egyik lábammal az ágyban máris álomba merülök.

— És mit csinálsz a másik lábaddal?

ISMERŐS HELY

— Tetszik ismerni specialitásunkat, a esigát?

— Oh, hogyné. Tisztában vagyok a közszolgálat gyorsaságával. (Sie und Er)

Vizsga az ékszerésztanone iskolában

A szabaduló inast megkérdi a vizsgálónak.

— Miről lehet felismerni egy valódi briliánsgyűrűt?

— Az áráról — hangzik az egyenes válasz.

A Szerkesztőség üzeni

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem írunk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszszelvény beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

Signora, Keeskemét. Őszinte választ kért: Hagyja abba.

— Pálfi Imréné. Címezze a lakására, onnét majd utána-küldik. — Kívánsi. A rádióba (Bp., VIII., Sándor-u. 7) címezze a levelét. — Penkala Gyula. Levelét továbbítottuk.

— Belányi László. 1. A vers-től függ. 2. A rádióba írjon.

— Kolonics Ilona. Ne érdeklődjön a „színesziesség“ iránt és ne legyen „színeszné“.

— Szeretlek, Ágnes. Legnagyobb sajnálatunkra, címeiket nem ajánlhatunk. A telefonkönyv szakmai részében azonban rengeteg címet talál. Keresse ki a megfelelőit. — Übői kis-lány. „Dizó-z-tanfolyam“ ez-

ideig még nincsen. Forduljon énektanárhoz. — László-ra-jongók. A rádióba címezzék levelüket. — T. Marika. A Nemzeti Színházba írjon a művésznek. — B. M. Fejlőd-nie kell még. — Nehéz az élet. Maga még nagyon fiatal, csak belügyminiszteri engedéllyel mehetne férjhez.

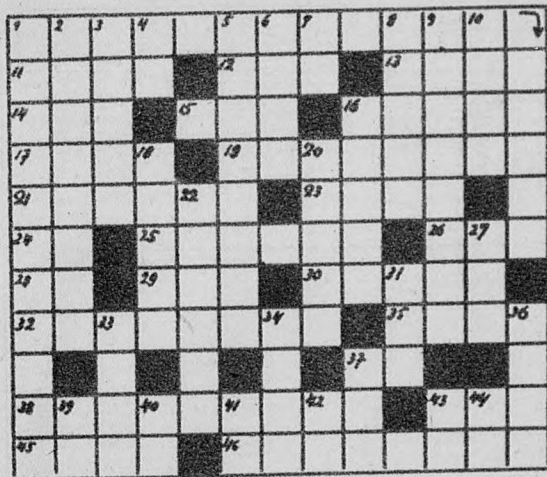
Várjanak még és igyekezzen megpuhítani szülei szívét.

Ők csak a javát akarják Magának. — Bozós József. A MÁV. igazgatóságának írjon. — Pálosy Éva. Kedves versike, de nem alkalmas közlésre. — Imádom a művő-zetet. A szöveg még nagyon kezdetleges.

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS. Felelős kiadó: PAIZS GÉZA. Kiadótulajdonos: Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII., Dehány-u. 12.

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva.) Örökszép Aranyvers címe. 11. Folyó évi. 12. Király idegen nyelven. 13. Tibeti pap, elcsúszott ékezzettel. 14. P. E. H. 15. Tagadószó. 16. Válaszol. 17. Finn... népcsalád. 19. Felvagdosta vala. 21. Könnyű gáztájtja, léggömbök töltésére használják. 23. Névelővel maró folyadék. 24. Német viszonyzó. 25. Cukrászsütemény. 26. Arunak váb. 28. Személyes névmás. 29. Szent, idegen nyelven. 30. Gyermekdajka. 32. Személyi iratok. 33. Június—augusztus. 37. C. N. 38. Tartarin. 43. Fohász, a végén felesleges ékezzettel. 45. Kaszája a gabonát. 46. Utazásra készül.

Függőleges sorok: 1. Megtudakolta. 2. Masha va valósiak. 3. Sem itt, sem ott. 4. Fordított határrag. 5. Jó munka nyomán jelentkezik. 6. Európai főváros. 7. Személyes névmás. 8. Kenyér idegen nyelven. 9. Sápát. 10. A. M. E. L. 16. A litorok vesszényalábjja, kiejtve. 18. Ilyen kuli is van. 20. R. A. E. B. K. 22. Bolygó. 27. Léverseny-műszo. 31. Azonos mássalhangzók. 33. Nagy magyar író volt. 34. Elmés. 36. Iskolatípus. 37. Leveleken névjegye. 41. Azonos mássalhangzók. 42. Biztató szó. 43. Határrag. 44. Mozi eleje.

BETŰREJTVÉNYEK

I
éretlen tinglő

o
állóvíz E=0

10 = ling

KA
a
a
a
+ y

Ki Ki Ki Ki
Ki Ki Ki U=0
Ki Ki Ki Ki

Fút Gfút
Hfút Ifút d=t

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

VIADAL BOLTIV
ANTAL I KÉRTE
LOLL UGL KÁTS
ÓKE AGYAR KÉZ
TATIKA TIK LE
L AVATATLAN D
AT ÓP R ADELE
NAB ALAKI MUL
SRÓF ALE AFÉM
AKALAP ESTERE
GÓTIKUS STILUS

A 16. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Párkány. 2. Kerévet. 3. Igazságtalan. 4. Elemi. 5. Felhőgyel. 6. Észretérit.

A DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 4 pengő 20 fillér, félévre 8 pengő 40 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 34 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány-u. 12. Telefon: Szerkesztőség: 225-461. Kiadóhivatal (reklamációk): 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Ha kiolvasta a DÉLIBÁB-ot, küldje ki a frontra harcoló katonáinknak. Továbbítja a Vöröskereszt Budapest, VIII. ker., Baross-utca 15

Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomása, Budapest

Solvolith
fogkrém